

ՐԱՏՄԻՒՄ

ՏԻՆԻ, ՍԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ՄԱՅԻՍ 15, 1914.

ՆՊ 20

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Իշխանըն հարգը 3. Գ. Գ. 465

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ

Փարսանկերին փոխադր 467

Մ. Փորթուգալեան 468

Անկիզան փոխադր անհայտ 469

Ինկիզիգ Եպիսկոպոսարըն արդգեսի 469

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

Տեղեկահարարըն անվազը ը ռուսիյեսի 470

Իթիլափ ը սաւիսի 472

Բիլիսի իսրահայր 474

Մուրի ու ասայիզ զի մուհարեսի 476

Շարգ զի Ղարս 477

ՏԻՆԻ

Վերսիկ արեւստան միւսարիփ սիր 477

Ահս ը արիզին միւսարիփ եվրաս քեւսիլի 478

Իշի կեօրեն փեւ սիր (Շիր) 479

Պիլի Սընսէյ 479

ՄԻՒԹԷՆԷՎԻ

Թօլսթոյնըն սուն փեյրաւր 480

Հաւսի Աւիւրալեան 482

Մալիւսար փարցարար 483

ՀԱՅԹԱ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ 484

ՆՈՒՍԽԷՍԻ Ի ՂՐԵ.

—

ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ
ԻՍԹԱՆԳՈԼ

«رهما ارمني الحروف تركه مفتلق غزته در . صاحب امتياز و مدير مسئولی اوچانس كيرقوريان»

ՐԱՀՆՈՒՄԱ
ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

Սահիպի ի ինքիյազ
Միւսիքի ի մեսուլ
ՎԵՐ. ՅՈՎԼ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
Պաշպ Նառա, Տերիսաստեք

THE RAHNUMA
A weekly Armeno-Turkish Paper
Editor Rey. H. K. Krikorian
Bible House
Constantinople
Turkey

Ե Լ Բ Ա Ի Թ			
Սեւեպի ապօնի պիսկի	40	Զոռ	
Ամերիգա իյիւն	2	Տօլար	
Ինկիլթերա իյիւն	8	Շիլին	
Մեմլիկի բարի իյիւն	10	Ֆրանկ	
Պեհերի 40 փարա			
Իլանդա, մուվաֆիզ փիյարա			

TERMS			
An. Subscrip.	Ps.	40	
U. S. A.	\$	2	
England	Shils.	8	
Other countries	Frs.	10	
—0—			
Single Copy 40 Paras			
—0—			
Advertising rates on application			

ՐԱՀՆՈՒՄԱՆԸ Ի ԼԱՆԼԱՐԸ

1. Բաննիւններն Ամերիգատա եալրնը մէսուլ աճէթի Նիւ Եօրգտա Messers S. Telfeyan & Co. (114 Fifth Ave. New York City.) տիրէր: Պիլ ճիւմէ սըփարըչար վէ ապօնէ պէտէլլերի միւմարիէյն էֆէնտիլլերէ կէօնտէրիլլերսէ պիզէ եէթիլլի: Ճէնուպի Ամերիգատա պուլունան ապօնէլլերիմիզ տախի քէնտի հիսապլարընը Թէլֆէեան էֆէնտիլլերլէ Թէսվիյէ էտէրլլերսէ պիզէ տահա սուհուլլէթլի օլուր:

2. Թիւրքիատա պիզէ տօղրուտան սըփարըչ վերէնլէր պէտէլլինի փօսթա փուլու (պաչգա նէվ փուլ կէօնտէրիլմէսին, անճադ 1 զրչլըգ եա եիրմի փարալըգ փօսթա փուլու օլսուն) եա տա մանսա փօսթ Թարիգիլլէ կէօնտէրէպիլլերլէ:

Ատրէսլէր Թէպաիլաթը իչիւն 2 զրչ. կէօնտէրմէք իճապ էտէր:
Բաննիւններն 7 նօմէրօսը տիւքէնմիչ օլտուղունտան անլէրաէն պիզէ իատէ էտէպիլլէնլէր օլուրսա փէք մէմնուն օլուրըզ:

ՐԱՏՆՄԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՄԱՅԻՍ 15, 1914.

ՆՕ 20

ՊԵՆՏԻ ՄԱՒՄՈՒՍԼԱՐ

ԻԼՀԱՄԸՆ ՀԱՐՑԸ

Կէչէն հաֆթա իրամըն հանըմազ պիր քիթապ աէյիլ, հանըմազ պիր զաթ օլտուղու-նու կէօսթէրմիլ իաթ: Պու իֆատէմիլ Էսաա իթիպարըլա Բրիստոս հագգընտա սահի-օլտուղու կիպի, ճիւմէ փէյղամպէրլէր վէ պիւթիւն Բիթապը Մուղատտէս հագգընտա տա սահի-օ տիր: փէյղամպէրլէր իչիւն տաթի իշամ կէօքսէն Էնմիլ պիր թագըմ հանըմազ թահրիրաթլար աէյիլ, անճադ անլէրին տիրի Ալլա՛ իլէ օլան տիրի ալագալարտան ալ-տըզլարը Էֆքեար ու հիսսիյաթ տըր: Ալլա՛ պու Էֆքեար ու հիսսիյաթը հախօտ հայաթա միւթէլլիլ հագիրգաթլարը տիկէր ատէմլէրէ թէպիլիլ Էթմէք իչիւն պունլարը պիրէր գալէմ կիպի գուլլանամըլ, անճադ անլէրին բուհընա հանի զիհիւնէ վէ գալպիւնէ, պու հագիրգաթ-լարը թէլգին Էթմիլ, անլէր տէ պունլարը քէն-տի իւմմէթլէրինէ հայաթլարը վէ լիսանլարը իլէ թէպիլիլ Էթմիլլէր տիր: Էօյլէ իտէ իլիսաէսա ելվիլ հայաթ վէ աճրա լաֆզ ջըր: Վէ Բի-թապը Մուղատտէս՝ մէրքէզի Բրիստոս օյան պու իշամաթըն մէճմուր տիր: Իշամ հարֆ հա Էլֆազ աէյիլ, հայաթ տըր վէլֆազ իտէ հա-յաթը իպրազ իչիւն զաթ վասըթալար տըր: Զաթէն հարֆլար, Էլֆազ, հանի մուհարրիլին լիսան հէր, տաթի պէօյլէ, հանի մուհարրիլին հայաթը բուհիյէսինին պիր աճիլ թէրճէմանը տըր: Մուհարրիլին հայաթընա նուֆուզ Էթ-մէտիլքէն թահրիրաթլարը անլայամազսըն,

լիսանըն զաթիլէրինի պիւլէտիքճէ Էլֆազըն մանասընը անլայամազսըն:

Իմաի Բիւթիւպի Մուղատտէսէյի ալըպ սալթ անըն Էլֆազ վէ իպարէլէրինէ պազան տտէմ անլէրի անլայամազ, զիրա իշամ հարֆ-տա վէ հօգթասա տէյիլ, անը թահրիր Էտէ-նին բուհուհտա տըր: Նալընըլ քէլիմէլէրէ հա-փընըլ օ հօլտա իշամըն մանասընա նուֆուզ Էթմէք իսթէյէն տէ մագսէտէ վասըլ օլամազ, զիրա հէր լիսանըն վէ օ լիսանտաքի հէր ի-պարէնին արգասընտա անըն թարիխ վէ գա-վաթի վար, վէ անլէրի անլամազա չալըմա-յըլ հարֆա հաթըլան անճադ թէնադգուղա-թա տիւչար օլուր:

Բրիսթիանլար (վէ մուղատտէս քիթապլա-րը պուլլանան սաթի տին թապիլէրի տաթի) պու հիւզտէն պիր չօդ միւչքիլաթա տիւչար օլմուչլար տըր:

Լուտեր իլէ Զուինկիլի Հաղորդութիւն իւզէ-րինէ միւհաատէլէ Էտիյօրլար իտի: Զուինկիլի Հաղորդութիւնտա գուլլանան Էքմէք վէ շարա-պըն անճադ Բրիստոսըն թէնին վէ գանընը կէօսթէրէն ալամէթլէր օլտուղուհու իտտիա Էտիյօր իտի: Լուտեր մասանըն իւզէրինէ «Պու պէնիմ թէնիմ տիր» իսլարէսինի թէպէչիլ իլէ հազըպ փարմազընը անըն իւզէրինէ գօյարադ «Շա պունու լաֆիլյէն գապուլ Էտէրսին, հօգ-տա ոչնի Բրիսթիան թանըմամ» տէյու իսրար էյլէտի: Գօնթ թօլաթօյ վէ տիկէր Նիլէլէր Մատթ. 5.39-42 հարֆիյէն իճրա Էտիլմէտիք-ճէ Բրիսթիանըլ Էօգ տըր տէրլէր իտի: Մօր-մօնլար Հաթիմ. 18.22 վէ Էմսալի այէթլէրի թութարադ Ալլահըն ատէմ շէքլինտէ ճէսէտլի

պիր վարըզ օլտուղունու, քէզա 1 Կորն.
8. Տաէն չօգ ալլահլար պուլունաուղունու
խտախ էտէրէր: Յովհ. 3 Տաէն վաֆթիկին
հէնի տօղու իչիւն չարթ օլտուղունու, Վահ.
21. 10 տա Երուսաղէմին հէօքտէն էնէճէյինի, վէ
Յովէլ 3. 20, Մէրս 15, 9 կիպի ալէթլէրտէն նիչէ
միւմիլէրին էպէտէն էվլտտ տօղուրաճազ-
լարըն իսթինթաճ էտէրէր: Հէլէ Տանիէլ վէ
Վահի կիպի մէճաղար իլէ տօղու օլան քի-
թապլարըն հարթլարընտան ատէմլէր նէ՝ ա-
գաթլէր չըգարմը, ռնլարը սայմագ իմքեան-
սըզ սըր: Քիլիսէ միւճատէլէրինի էլէ ալսազ
կէօրէճէյիզ քի անլէրին պէլքի 100 տէ 75ի
պու լաֆգի թէֆսիր մէսլէյինտէն զուհուր
էթմիշ տիր:

Պու խուսուստա ճիւմլէ միւլքիլաթը տէֆ
էթմէք պէլքի իմքեանսըզ տըր: Պու կիւն
պիլէ ատէմլէրին պիրպիրլէրինին հազտըղը
չէլլէրի անլամալարընտա իսթիլաֆ վէ միւլ-
քիլաթ հէր կիւն զուհուր էտիօր: Սէօյլէ-
տիքլէրիմիզի վէ հազտըղլարըմըզը թէքրար
պէ թէքրար իյզահաթա լուզում հասըլ օլու-
յօր: Եա պուստան 20, 30 ասը էվլէլ հազըլ-
մըլ օլան վէ ասլնամէլէրի հէտիմիզտէ պու-
լունմայան վէ հազըլտըղլարը զէմանլարըն
անվալ վէ մուհիթինէ տաիր ճահիլ պուլուն-
տուղումուզ էտէրլէրի անլամագտա միւլքիլա-
թա տիւլէրտէք պու դարիւպ մի տիր:

Եինէ տէ պաղը սաաէ գաթտէլէր վար
քի անլէրի իսթրըմըզտա սազլասագ պիր չօգ
միւլքիլաթըն Էմիւնիւ ալապիլիրիզ:

1. Տէրխաթըր էտէլիմ քի, Քիթապը
Մուգատաէս պիլմէճէ օլմայըպ հազիպի պիր-
թահրիրաթ տըր: Անըն հէր պիր ալէթլինին
արդասընտա 40-50 մանա պուլունան վէ
պիւթիւն թարիխի պէչէրին տէհրլէրճէ միւստէթ
ինպիսաթընըն տէվրէլէրինի քէնտի տէրունին-
տէ հըֆը էյլէյէն աճիլ աճայիպ պիր քիթապ
տէյիլ տիր: Օ՝ թէվարիխի գայալարտան
վաղլարտան, չիրլէրտէն, թէմսիլլէրտէն, տու-
ալարտան, պահալարտան վէ սաիրէտէն իյա-
րէթ պիր մէճմուա տըր: Վէ անը հազանլար
նէ հազտըլար իսէ անը տէմէք իսթէտիլէր:
Անը պիր պագըմճը քիթապը հա պիրմէճէ
կիպի օգումալը տէյիլ. անճագ տիրի թա-
րիրաթ հազիգաթ իլէ օղրաչան վէ հազիգա-
թը հազան էսլրլէր տէյու օգումալըրը: Պաչ-
գա թահրիրաթլարը օգուր կիպի օգումալ
անլամագա չալըճալըրըզ: Պուսուն թապիի նէ-
թիճէսի օլարագ, —

2. Պու թահրիրաթլա ըն լիսանընը ալմաղա
չալըճալըրըզ: Եազըլտըղլարը լիսանլարըն
սարթընը, լուղէթլէրինի, լուղէթլէրին օ վաղթ-
քի իսթիմալլէրինի վէ սաիրէ: Պուսուն քէնտի-
միզ հափամագ իսէք, անը հափապիլէնլէրին
հանի միւթլէրճիմ վէ միւթէսսիրլէրին խըտ-
մէթլէրինտէն իսթիֆատէ էտէրիզ: Վաղաա
միւթէրճիմ վէ միւթէսսիրլէր տէ ինսան տըր-
լար, հանըլապիլիրլէր: Լաքին հինէ տէ ան-
լէրտէն իսթիֆատէ էտէպիլիրիզ:

3. Պու թահրիրաթլարըն ճինսինի թային
էթմէլլիզ: Թահրիրաթլարըն էնվաը վար տըր:
Նէսը, չիր, թէմսիլ, հազիգի, մէճաղի, վէ
սաիրէ: Վէ աչնի թապիր պու թահրիրաթլար-
տա ֆարզը մանա վէրիրլէր: Մէս. նէսրտէ
«Պիր գուրա վէ պուլու կէօրաիւմ» տէնիլիրտէ
ի. քի հայվան անլալըրը, չիրտէ «Գուրա գու-
ղու իլէ օթուրույօր իսի» տէնիլիրտէ զալիմ
վէ մաղլում ատէմլէր անլալըրը: Պիր ման-
թըզի պահստա «Ֆիլան չէհրտէ չու գատար
ախչապ վէ չու գատար թաչ պինա վար տըր»
տէնիլիրտէ, թախթա վէ թաչ անլալըրը, լա-
քին մէճաղի պիր թահրիրաթա «Պիր չէհիր
կէօրաիւմ քի սօզաղլարը ալթուն վէ գա-
փուլարը էլմաս իսի» տէնիլիրտէ, պու սէր-
վէթ վէ գուստիյէթ իմա էտէր:

Պու ֆարզլարա տիգգաթ էթմէզտէք չօգ
միւլքիլաթա տիւլէրիզ: Մէս. Պօղոսուն Գա-
ղատիալլարա հազտըղը ըէսալէյի պիր մէք-
թուպ կիպի օգուր իքէն, Յովհաննէսին Ասի-
ատաքի 7 քիլիսէլէրէ հազտըղը մէքթուպա-
րը թարիխի մէճագ տէյու օգումագ ճաիզ օ-
լամագ: Քէզալիք Եսայինին վէ տիկէր փէյ-
զամպլէրլէրին չիրլէրինի Միւլիւք քիթապ-
լարընը օգուր կիպի օգումագ տօղրու օլ-
մագ:

4. Պու թահրիրաթլարըն արգասընտա տու-
րան թարիխի վագըլար վէ մուսսըրլարընըն
անվալը ըուհիյէսի տէ հիսապա ալընմալը
տըր: Պու կիւն Ամէրիգատա նէչը օլունան
Կոչնակ վէ իսթանպօլտա նէչը օլունան Ա-
ւեսաքէր զազէթալարընը էլիմիզէ ալսագ, Կոչ-
նակը անլամագ իչիւն Ամէրիգա հայաթընա տաիր
պիրմէմիզ լաղըմ, Աւեսաքէրի անլամագ իչիւն
տէ Թիւրքիսայը պիլմէմիզ կէրէք տիր: Թահ-
րիրաթլար հազըլտըղլարը ասըլարըն էհալիսի-
նէ իրիթապէն սէօյլէնիլմիշ վէ հաղըմըլ օլ-
տուղունտան օ ասըն թէվարիխ վէ անվա-
լընը պիլմէզ իսէք, մալիւմաթըմըզ նազըս օ

լուր: Մէս. Ահա ը ամիգոն Ալլահըն իղհա-
րաթընը օ վաղթըն էհալիսի չարմանէ պիր լի-
սանդէ, «Ալլահը կէօրաիւք» տէյու թարիֆ է-
տիյորլար իտի: Պուհու հազիպի իֆատէ սայըպ
Ալլահը ճէսէտլի պիր վարըզ տէյու խէյալ
էթմէք օլումազ, պէրիտէ Պոզոս առաքեալ
նէսը իւզրէ հազտըզը քէտալէսինտէ «Ատէմ-
լէրին հիւ պիրի անը կէօրմէմիւ վէ կէօրէ-
մէզ» տէմէսիլէ, Ահա ը ամիգ կէօրիւք
լէրինին մանէվի պաասը իլէ կէօրմէք օլումու-
ղուհու խապէր վէրիյօր: Տէմէք տիր քի,
Ահա ը ամիգի օղուր իքէն անլէրին ահվալ
ը բուհիյէսինի անլումամըզ իճապ էտէր, եօզ
իսէ պիհիսապ թէնագուզարա տիւլէրիզ:

Ծ. Տիկէր պիր շէյի տէ տէրխաթըր էթմէ-
միզ լազըմ տըր: Քիթապ ը Մուգատտէստէքի
իլհամ Ալլահըն միւլէմ զաթլար գալպինէ քէշֆ
ու պէյոն էթտիլի հազիգաթլար օլումուղուհուհան
ասէմ անլէրի անլումազ իչին, անլէրին մէն-
պար օլան Ալլահըն բուհը իլէ իթիրաքտա
օլմաքը լազըմ տըր: Հէր հանկի պիր մու-
հարրիլին Լոէրլէրինի անլումազ իչին անըն
էթքեար վէ հիսսիյաթը իլէ իթիրաքտա օլ-
մամըզ վաճիպ օլումուղու կիպի, Քիթապ ը
Մուգատտէսի անլումազ իչին տէ անըն մէն-
պար օլան Զաթ իլէ իթիրաքտա օլմաք վէ
վէ իլհամ հայաթընա ազ չօզ վաղըք օլմաք
վաճիպ տիր:

Իմոտի պունչար վէ պունչարա միւմասը օ-
լան տիկէր չարթլարա բիայէթ օլումուղուհա,
օ գէման արամըզտա կէօրիւլէն նիլէ պօշ
միւհատէլէլէր տէք օլում: Օ գէման Քիթապ ը
Մուգատտէսին լաֆընա սարըլարազ պիր թա-
զըմ զայր ի մայուլ խալալարա մէշղուլ օլա-
ճաղըմըզա, անըն հազիպի բուհուհա մալիք
օլում վէ անըն պիգտէ հաթըլ էթմէք իսթէ-
տիլի իլհամ հայաթընա մալիք օլումուղու:

Յ. Գ. Գ.

Բուսիատա Սգօփի նամ պիր ֆըրզա պու-
լունուպ անլէր Քիթապ ը Մուգատտէսի հար-
ֆիլէն անլումազ լազըմ օլումուղուհու իտաիա
էտէր վէ Մատթ. 19.12յի հանի ալէ մէլէքիթ
իւս սէմալաթ իչին քէնտի քէնտիլէրինի իտա-
տըմ էթմիլ օլումուղու վար արը, այլէթինի տէ
էօլլէ անլալըպ իճրա էտէրլէր: Պունչար 1832
տէն պէրու մէվճուտ օլումազ, քէնտիլէրնէ ա-
նանաթլարը իւրաֆաթլարը, կիզլի հալը վէճու
իճթիմալարը վէ ուսուլ ը իտարէլէրի վար
տըր: Պունչար թէնասիւլի մէն էտէրէք մէլէ-
քիլէ իւս սէմալաթըն զուհուրընը թաճիլ էթ-
տիլէճէքլէրինէ իման էտէրլէր: Քիթապ ը
Մուգատտէսի հարֆիլէն անլումազլընը հա-
գամաթընա տիկէր պիր միսալ:

ԱՀՊԱԼ Ը ՀԱՅՐԵ

Փարլամենթին ֆիշաքը. — Մէպուսլարըն
էքսէրի իսթանպուլա թէյրիֆ էթմիլ օլարազ,
փարլամենթին քիւլատ օլումուհալը կիւն տա-
խի հազլաշմը տըր: Պիւթիւն մէմէքէթ պու-
միւլէթէմ մէմիսին իճթիմալընա միւրազ իլէ
պէքլէմէքտէ տիր: Եվվէլէրի փարլամենթին
զափանմասը իլէ պու հէնի փարլամենթին քիւ-
լատը արասընտա միւրուր էտէն միւստէթ
զարֆընտա մէմէքէթիմիլ պիր չօզ ինգիլա-
պաթտան կէշմիլ վէ ահվալը խէյլիճէ թէպէտ-
տիւլ էյլէմիլ տիր: Պու հէնի փարլամենթ նիլէ
ճիհէթլէրնէ պիւսպիւթիւն հէնի մէսէլէլէրլէ
ուզրաշաճազ տըր: Վէ պու ահվալ ը ճէտիտէ
արասընտան ուէֆինէ ի միլլէթի պըլաղուզա-
մազ փէք նազիք վէ փէք կիւճ պիր իւ տիր:
Պու կիւն զիմէմ ի իտարէյի եւտիտէ թութան
հէլէթին իղթիտար վէ էնլիյէթի մալիւմ օլա-
րազ փարլամենթընը պու տէվրէ ի ֆաալիյէ-
թինին գուվլէթլի էյլէր իլէ իտարէ օլումու-
ճաղընա էմին օլապիլիլիլ: Լաքին մէյտանտա
պուլունան միւլքիլ մէսէլէլէրին քէսրէթինի
տէ ինսան տիւլիւնիւրոնէ, անլէրին պու իչի սէ-
լամէթլէ պաշա չըզարապիլմէլէրի իչին մութ-
լապա իլանի մուսուլմէնթէ միւլթաճ պուլուն-
տուզլարընը գանաաթ հաթըլ էտէր: Մէմէ-
քէթտէն զայ էտիլէն պըթալարըն զիյանընտան
տօլալը զալպլէրտէ հասըլ օլան հէլէճան, էլտէ
զալան զըսմլարըն իտարէսի էմիլնտէ մէվճուտ
օլան միւլքիլաթ, անասըր ը միւլթէլիլիֆէ ա-
րասընտա իթիլաֆ վի էմիլիլէթ հիսսինի մէյ-
տանա կէթիրմէք հօլունտա հիսս օլուման մէ-
վանի, կէշիրտիլիմիլ մուհարէպէ միւլալապա-
սընտան հազայը սըյըրարազ միլլի հայաթըն
իգթիսատի վէ իճթիմաի ճիհէթլէրտէ հալը
թապիսինի քէսպ էթմէսինտէ կէօրիւլէն կիւճ-
իւլէրլէր, գօնչու տէվլէթլէրլէ հալը ու թէս-
վիլէսի տահա պիթմէմիլ օլան մէսէլէլէր, հէվ
պունչար ֆաիզ իսթ թապիա գուվլէթ վէ գէ-
քեա թալէպ էտէն հալլար սըրըրար: Հիւքիւ-
մէթ ի Օսմանիյէ, միլլէթին մէպուսլարընը
պալը պաշա չաթարազ արիլ ու ամիլ միւլթա-
լէա վէ իսթիյարէսինէ տահա պու գատար
միւլթաճ պուլունմամըլ իտի: Փարլամենթ ա-
ղալարընը ճիւլէսի տէ քէնտի ազլարընը
վէ վիճառընընը ումուր ը միլլէթին թէսվիլէ
վէ իտարէսինէ իսթիմալ էթմէք իւզրէ քէնտի
իւրատէթ վէ միւլթապիլ իսթիյարընը գուլ-

լանմագ կերէք տիրել: Պու կին պիղէ նէ կէօղիւ գըզըն, պախթ թալիպէրի, նէ տէ միոքին տմինձիւէր լազըմ, անճագ իթիլաֆ վէ իթթիհատըն գըյմէթին թաղտիր էտէրէք, միթթէֆիզն վէ պատրէթլէ իչէյէն միւսթագիլ միւթէֆէքթիւլէր կերէք տիր: Իւմիտ էտէր իզ քի պու փարլամէնթին աղալարը պու իքի մէղիյէթէ տէ մալիք օլտուզլարընը քէնտի ֆաալիյէթլէրինտէ առլէլէն իսպաթ էտէճէքլէր տիր: Պիղէ վաճիպ օլան սա, պու փարլամէնթին հալիմանէ իչլէմէսի իչին անըն հազգընսա տէլալէթ ի իւանիյէթի տուալարընըզտա թալէպ էթմէք տիր:

Մ. Փորթուզալեանըն կէլէն փաղար կիւնիւ Փըթի-Շանտա, էրմէնի միլլէթինին ֆիքրի թէրազգընը իչին ուզուն միւտաթ ֆէտաքեարանէ չալըշմըշ, պէօյիւք պիր էրմէնինին, Մկրտիչ Փորթուզալեանըն Յորեղեան գիյնէթի իճրա օլունմուշ արը: Մկրտիչ Փորթուզալեան 1848 Հոկ. 9-ուս Իսթանպուլտա թէվէլլիւտ էթմիշ տիր: Փէտէրի Բափալլ Փորթուզալեան նամուսըն պիր սարքաֆ օլուպ աշնի վազթաա միւթէֆէքթիւր պիր զաթ խաի վէ խուսուսի պիր քիւթիւպիւանէյէ մալիք խաի: Մկրտիչ Փորթուզալեան թալիմ ի իպթիտաիսին Գոււմ Գափուտա Մայր Վարժարանտա ալըպ 1862 տէ մէքթէպի իքմալ էթմէյէրէք պրազըր վէ Սամաթիանըն Սահակեան մէքթէպինէ կիտէր: 1863 տէ, եանի Ազգային Սահակեանրուրիւնէն Պապը Ալի թարաֆընտան թաստիգ օլունտուզու զէման, Սահակեան մէքթէպինտէն մէզուն օլուր: 1867 տէ մուալլիմլիք մէսլէքինէ պաշար: Իսթանպուլտա իքի սէնէ մուալլիմլիք էթտիքտէն սօնրա Իսթանպուլտա պուլլունան իքի Թօղաթլը թիւճճարըն թէքլիֆինի զապուլ էտէրէք, Թօղաթլըն Ազգային վարժարանընտ մուալլիմլիյէ կիտէր: 1874 տէ Մկրտիչ Փորթուզալեան Ասիա նամընտաթի էրմէնիճէ զաղէթանըն մուհարրիբի օլուր: Ֆաալաթ պու զաղէթաա պապը բուհպանլարըն մէսլէքինի մուալլէզէ էթտիյի իչին, օ զէմանըն ֆաթրիգի Նէրսէս պատրիարք հիւքիւմէթէ պիր թաղրիր վէրէրէք զաղէթալը գափաթարըր: Պունտան սօնրա թէքրար մուալլիմլիք իլէ իչթիզալ էտիպ, աշնի վազթաա Մակդունե զաղէթաաընա պէնտէր եաղար խաի: 1875 տէ Իսթանպուլա կէլէն Թիֆլիզի Միհրզատ Ամէ-

րիկեանց վասթթաալլէ Կովկասիաաա նէյր օլունան Մշակ զաղէթաաը մուհարրիբի Արծրունի իլէ թանըրր: 1876տա Արփիար Արփիարեան «Արարատեան» նամըլլէ պիր Կրթախսն ընկերութիւնէսիս էտէր: Փորթուզալեան վէ Մինաս Չէրաղ տախի պու չիրքէթէ իլթիհագ էտիլլէր: Փորթուզալեան աշնի սէնէտէ Արարատեան մուալլէնէթ թէէմին էթմէք իւզըրէ Գաֆգաթիայա կէլէր: Մշակ զաղէթաաը մուհարրիբի Գր. Արծրունի, Արարատեան ընկերութիւնէկէր Հայաստանը սահէ ի ֆաալիյէթ իթթիլաղ էտէրսէ Մշակ մարիֆէթիլլէ Կովկասահայլարըն մէքթիւր ընկերութիւնա մուալլէնէթինի թէէմին էթմէյէ չալըշաղընը վատ էթտի: Փորթուզալեան պիր զաչ հաֆթա Թիֆլիզտէ գալարգտան սօնրա Իսթանպուլա ալտէթ էտիպ սէյյահաթընըն նէթիճէսինի բէֆիզլէրինէ անլատըր վէ անլէրի վան հալալիսինի մլրքէզ իթթիլաղ էտիպ օրալարտա մէքթէպ քիւշաա էթմէքլիյէ իզնա էտէր: Մ. Փորթուզալեան իչի թամիգ էթմէք իւզըրէ վանա կէլմէքլիյէ բաղի օլուպ, 1876տա անճագ եօլ մէսարիֆի հալինտէ ճէպինտէ սէքիզ լրաաը օլարապ վանա աօղըն եօլա չըգար: Միւմաիլլէյ վանա եէթիչիր եէթիմէզ, օրալարըն ֆիքրի, ալալալի, սըհի վէ իզթիսատի աճվալընը թահիզ վէ միւթալէայա զօչուլուպ, մէքթէզէ բափօրլար կէճահէրի: Արարատեանըն պու քիւսթաթ թէլէպպիսի հէր թարաֆտա թէվէճճիւհէ մագհար օլուր: Մկրտիչ Սահասարեան ճէմիյէթէ սէնէվի պին ֆրանք հէմիյէ էթմէյի վատ էթտի վէ յարեղորական ճէմիյէթի տախի մէվճուտ սէրմիյէսինին ֆաալիմտէն 40 լիրա թախտիս էթտի: Փորթուզալեան զաթէն պիր զաչ քէօյլէրտէ մէքթէպ ալմըշ խաի: Թիւրքիա-Բուսիա մուհարէպսի էմաալընտա փորթուզալեան Կովկասիայա կէլէր: Մշակ զաղէթաաը Արարատեան իչին պիր խոնէ տէֆթէրի աչար վէ աէրալ 1876 վանտա եանղընը իչին թօլլանան խանէտէն արթմըշ օլան պին բուպլիյի Իսթանպուլա Արարատեան ճէմիյէթինին մէքթէզլինէ կէճահէրի: Փորթուզալեան քէզա Ն. Տէր Նիկողոսեանըն Մայրենի լեզու նամ քիթալընըն պիրինճի սէնէսինի Իսթանպուլա կէճահէրի վէ պու քիթապ թապ օլունտուգտան սօնրա չիրքէթէ սէնէվի 400 լիրա վարիտաթ թէմին էտէր, 1878 մուհարէպէ խիթամընտա, փորթուզալեան Իսթանպուլա ալտէթ էտէր: 1880

տէ Գրիգոր Արծրունի Պիլճիւմէ կրթական ճէմիյէթլէրի, 80,000 բուլլի կէօնաւորմէք վա- տըլլա իթթիհատա տաւէթ էյլէտի: Անի սէ- նէնին Յունիս 1ինտէ Արարատեան, Դպրոցաւորաց Արհեւեան վէ Կիլիկեան ճէմիյէթլէրի պիւլէնէ- րէք Միսցեալ Ընկերութիւն Հայոց նամ մէօ- թէրէմ ճէմիյէթլի վիւճուտա կէթիւրտիւր: 1878տէ փորթուգալեանն թէնէպպիւսիյլէ Վանտա պիւր Վարժապետանոյ աչըլաւ: Մէք- թէպ զայր ի միւստա պազը աշվալըն թէ- սիւրիյլէ գափատըլաւ վէ 1885տէ փորթուգալ- եան Խաթանպուր տաւէթ օլունտու: Փորթու- գալեան այնի սնէ զարփընտա թէքրար Վանա աւտէթ էտիպ քէնտի նամ ու հիսապընա Միսցեալտան միւսթագիլէն Կեդրոնական Վար- ժարանը թէէսիս էյլէտի: Պու մէքթէպ Վար- ժարանապետանոյն փորդրամը իւզէրինէ տէվամ էյլէտի: Փագաթ 1885տէ Սաիս փաշանըն սա- տարէթի զէմանընտա փորթուգալեանն Վան- տա իգամէթի սիյասէթէն զայր ի միւսթին օլտու: Փորթուգալեան պունուն իւզէրինէ էվրոփայա կիտիպ, Մարսիւսա Արմենիա զազէթատըն թէէսիս էյլէտի քի, պու կիւնէ գատար տէվամ էթմէքսէ տիր:

Անկիլան Բիլիսէսէն Անիյան.— Ինկիլթէրա ումուրը տինիյէսինի բուլէթէ մէմուր բուհ- պանդարտան միւրէքքէպ Գօնլօֆէյլըն մէճիսի- նէ վէ Գէնթըրպըրը վէ Եօրք Արֆալիսիպաւ- լըզլարընա կէչէն հափթա իքի մուհիմմ արիզէ թագտիմ օլունմուչ տըր: Պունլար կէօսթէրի- յօրլար քի Ինկիլթէրա քիլիսամը՝ պիւր Բրիտ- թիան վէ միլլի միւսսսէսէ հալինտէ քէնտինին միւսթագալէլ իւզէրինէ մուհիմմ թէէսիսթ իճրա էտէճէք պիւր պուհրան զէմանընտա պու- լունմագտա տըր: Պու վէսիգէլէրտէն պիւրին- ճիսի պիւր արիզէ օլուպ Ինկիլթէրա քիլիսա- սընըն փօթթէսթանթըլա մէյյալ ֆրրգատը, Ինկիլիզլէրին թապիւրի իլէ Լօ Չըրչ փարթի թա- րափընտան վէրլիմիշ տիր: Պունտա, Հայ Չըրչ- Անկէրէ հանի Ինկիլթէրա քիլիսասընըն Գա- թօլիքիլէ մէյյալ ֆրրգատընա թէմամէն մու- խալիֆ օլարագ իտտիա օլունույօր քի, քիլի- սա իտարէսինին Եպիսկոպոսական սիսթէմի՝ Բրիտթիան իմանընըն էսասի վէ Եկեղեցական խորհուրդարըն ունէթի իչիւն զարուրի պիւր ունուր օլմայըպ, քիլիսա ազալարընա ազա- ըզըն պիւր չարթը հալինտէ թահմիլ օլունմա-

մալը տըր: Իքինճի թահրիրաթ տահա մուհիմմ տիր: Պու՝ Իքինճի աէրէճէտէ էնէմմիյէթի հա- իզ օլան քիլիսա ային վէ մէրաշիմինէ տէյլլ, էսասի օլան քիլիսա թալիմաթընա միւթէալիզ տիր: Պու արիզէ, տարիւլֆիւնուլար տա պուլունան պիւր չօղ մէչուր իլմ ի իլահիյաթ փրօֆէսօրլէրի վէ Եիւքսէք մէրթէ- պէլի պազը բուհպանլար թարափընտան իմզա էտիլմիշ տիր: Անլէր՝ Բրիտթիանլըզ բուհու- նուն հուտուտու տարիէսինտէ ֆիքրէ քէնտիլ պիւր սէրպէսթի վէրլիմէսինի թալէպ էտիյօրլար վէ իտտիա էտիյօրլար քի էսիլ վէ Ենի աշալարըն աւլը վէ միւնտէրիճաթը հազզընտա իճրա էտիլէն պիւր թագըմ թէտգիգաթը իլ- միյէ նէթիճէսինտէ պազը մուհիմմ թարիսի վէ թէնգիտի մէսէլէլէր զուհուր էթալի ճիհէթլէ՝ Բրիտթիանլըզ վէ ճարի օլան ազաիտի քէչֆ օլունան Ենի հաղիպաթլարա թէվֆիպէն թէֆ- սիւր էթմէք իչիւն բուհպանլարա. սէրպէսթի ի թամմէ վէրլիմէլի տիր: Եկէր հուրրիյէթի ֆիքրիյէ իչիւն վազը օլան շու ճէսուր թալպ սէլահիյէթաւար մէրճի թարափընտան իտաֆ օ- լունուր Խաթա զըմիէն մուվաֆագաթ օլունուր իսէ, Ինկիլթէրա քիլիսասընտա ազաա ֆիքրլէր անասընըն իհրազ էթմիշ օլտուզու էն պէյլիք զալէպէլէրինտէն պիւրինի թէչքիլ էտէճէք տիր: Պու Իքինճի թահրիրաթը պիլթէրէմէ գարի- յունա թագտիմ էտէրիզ:

Ի նկիլիզ Եպիսկոպոսարընըն արիզէսի.— ՉըրչԱնկէ Եունիթըն մէճլիսի թարափընտան Գէնթըրպըրի Արքեպիսկոպոսընա վէ Գէն- թըրպըրի վիլայէթի Եպիսկոպոսլարընա թաղ- տիմ օլունան արիզէ տիր:

(1) Ինկիլթէրա քիլիսասը Իսլահը Մէզ- հէպ զէմանընտան պէրու, «Բէսուլի իսթիլ- լաֆ» եանի Առաքելական Խաղ թալիմաթընա վէ Եպիսկոպոսականլըզըն պիւր մաթլուպը Ի- լահի մագամընտա զարուրի օլտուզունա ի- նանմալարը վէ ինանմայանլարը միւթէսալի- յէն չամիլ օլմուչ տըր: Բիլիսամըզ նիզամ- լարընըն միւսաատէ էթալի վէ բուհպանլար իլէ աշխարհականլարըն ֆիլիլէն կէնէնմէքտէ օլտուզլարը պու հիւրրիյէթլին քէնտիլէրտէն ալընմայաճաղընա էմինիզ:

(2) Եպիսկոպոսլար սալի բուհպանլար վէ աշխարհականլարընըն Եպիսկոպոսական օլ- մայան տիկէր քիլիսալար ազալարըլա թէա-

վիճակ վե սինի իշտալըդ ճիհեթինտե վիճտան վե մուհաքեմէլերինն կէսթէրտոյի վեճհլէ հարեքեթ էթմէլերինն պիր մանիէ չըգարըլմալաճաղընա էմին իզ :

(3) Էսթի վե Եննի Ահալարըն ասը Կազըր միւստագգիլլէրինն գարըլարընա չըգան թէնգիտի վե թարիի մէսէլէլէրի բուհպանլարըմըղըն միւթալէա վե իհթիրամ իլէ վե սերպէսթճէ միւղաքէրէ վե քէնտի նէթիճէ ի թէթէպպուսթընը նէշը էթմէլէրինն վե Եննի քէշֆ օլունան հադիգաթլարըն մաթլուպու վեճհլէ Բրիսթլյանլըղըն էվլէլտէն պէրու գապուլ օլունմուչ պու թալիմաթընը թէֆսիր վե թէքար իֆատէ էթմէլէ թէշվիլ օլունմալարընա պէոյլը պիր Էնէմմիլէթ աթֆ էտէրիզ :

(4) Բապղըմըղ Յիսուս Բրիստոսըն թէճէտուր վե Գըյամընա պիւղապալ իման էթտիյիմիլի պէյան էթմէլէ պէրապէր, պու իքի խուսուսըն վիւղու պուլմասը թարղը վե օ միւնասէպէթլէրտէ ճէրէյան էթմիլ օլան աշվալըն թէֆէրրիաթը հազընտաքի իման իչիւն տահա վասի պիր հուրրիլէթ միւստատէ օլունմասընը րէյինիզէ վե նաղարը թասվիպինիզէ արզ էտէրիզ :

(5) Բրիսթլանլըղըն էսասի հադիգաթլարընա թէէսիր էթմէլէն խուսուսաթտա բուհպան չիմտիլէ գատար ճարի օլան, Կախօս չիմտիլը հաքիմ օլան էֆքեարա մուխալիֆ նէթիճէլէրէ կէլաիքլէրինտէ՝ անլէրի մէմուրիլէթլէրինտէն աղ էթմէլ վե Կախօս մէվլիլէրինն մուհաֆաղապա նաղալըդ տըրար տէյու իլան էթմէլ, հադիգի միւթալէա, թէֆէքքիւր, վե ինթիգասը տիւչարը ֆիւթուր էտէճէլէնն ինանըրըլ Աքքեպիսկոպոս Թլմփըն «Էկէր նէթիճէ էվլէլճէ վէրիլիրտէ միւթալէա մէն էտիլմիլ օլուր» գալլը մէշուրընը գաթը ֆազըլանէլէրինն զիքը էթմէլէ ճիւրաթ էտէրիզ :

(6) Մազիտէ Եպիսկոպոսախան Աքոռ Կախօս քիլիսէնին Շուրա ի Ալիսի (Convocation) իլմի, թէնգիտի վե Կա թարիի մէսէլէլէր հազընտա ամիրանէ պէյանաթտա պուլունմաղա թէշէպպիւս էթտիլլէրինտէ, էօլլէ օլունմալ տըր քի պու կիւն օ խտալար պիւթիւն ալէմճէ չայանը թէնգիտ կէօրիւլիւրլէր : Իմտի պու խուսուսըն տէրիաթը պուլունմանըղը գաթը ֆազըլանէլէրինն քէմալը ինգիլաու վե ինթիւրամ իլէ թէմէննի էտէրիզ :

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ՏԷԶԿԵԱՆՏԱՐԱՐԸՆ ԱՆՎԱԼ Ը ՐՈՒՅԻՅԷՍԻ

ՀԻԿՈ ՄԻՆԱՍԵՐՊՈՒՐԿ

Սայըլարը կիթաիքճէ թէքէսսիւր էթմէլէտէ օլան մաղաղալարտա էթթտա վե էչեալը սաթմադ իչիւն, պիր չօդ մաղաղա ուչաղարը, Կանի տէղկեանտարլար իսթիխտամ օլունմաղտա տըր : Մաղաղա սահիպի տէղկեանտարլարընտան սաթմաղալարը մալը էյի պիլմէլէրինն թալէպ էտէր : Պագաթ սէնաաթլարըն էն մուհիմ ճիհէթի հազընտա, Կանի միւլթէրիլէրինն հալէթ ի բուհիլլէրինն վե անլէրտէ մալ սաթուն ալմադ արզուսընը ուչանտըրմադ իչիւն ֆիքըլէրի իւղլիլինն իճրա ի թէէսիր էթմէլինն Կուլարընը պիլմէլ խուսուսընտա տէղկեանտարլարտան պիր չէյ մէմուլ օլունմամասը էֆէլի զարիպ սիր : Շիւպէսիլ մաղաղանըն սահիպի տէղկեանտարլարըն սապըրը, նէղաքէթլի, ուչանըզ վե տիգգաթլը օլմալարընը վե մալը մէտէ էտէպիլմէլէրինն թալէպ էտէր : Պագաթ պու Կուլա հարէքէթ էթմէլէրի՝ ֆիքը ի ալէմի իլմի պիր սուրէթտէ իտարք էթմէլքտէն տէյիլ, պէլքի հիսսի ումուսիտէն թէվէլլիւս էտէր : Պինաէնալէյ, պիր տէղկեանտար միւլթէրինն ֆիքըրի իւղէրինն իճրա ի թէէսիր էտէրէք անը մալ իշթիրա էթմէլէ սէվլէ էթմէլ իչիւն նէ՝ Կափմալը տըր : Իչթէ պու խուսուսու իլմի սուրէթտէ թէտգիլ էտէճէլիլ :

Էկէր միւլթէրի սաթուն ալաճաղը չէյի էվլէլճէ թային էթմիլ վե գարարընը լէրմիլ իսէ, անըն ֆիքըրի իւղէրինն պիր թէէսիր իճրա էթմէլէ հաճէթ Կօդ տըր : Պագաթ պու իսթիսնաի պիր հալ տըր : Էքսէրիա տէղկեանտար միւլթէրիլէ պիր չէյ իճրա էթմէլէ վե սաթուն ալմաղա սէվլէ վե իգնա էտէր : Իչթէ ալ մէսէլէն օլունմա Կափմաղտա տըր : Սէն միւլթէրիլէ՝ սաթմադ իսթէտիլին ճալիպ պիր չէյի սաթուն ալմասընը քիլիլիլ Կիսիսին : Միւլթէրինն ֆիքըրինտէ պունա գարը պիր չօդ մուխալիֆ թէսալվուրլար ուչանըր : Մէսէլա, ինթիյաճըմ Կօդ տըր, «Չաթէն չօդ փարա սարֆ էթմիլիլ», «Էվլիմէ ուչմաղ» վե Կախօս «Պաչղա Կիւրտէ տահա ուճուղ ալապիլիլիլ», տէյէ տիւչիւնիւր : Շու հալտէ միւլթէրիլի սաթուն ալմաղա գանտըրմադ իչիւն նէ՝ Կափմալը տըր :

Պունուն իչիւն իւլ վասըթա գուլլանա-

պիլերսին. (1) Թէքլիֆինի թէյիտ էտէպիլերսին, հանի անը տաճա միւսսսիր վէ մուգնի հա-
փապիլերսին: (2) Միւսթէրինին ֆիքրինաէ ու-
յանան մուսալիֆ թասալվուրլարը էօլտիւ-
րէպիլերսին, հանի անլէրին էնէմիյէթսիզ օլ-
տուղունու կէօսթէրիպ, անլէրի անըն ֆիքրին-
աէն աէֆ էաէպիլերսին: Վէ (3) միւսթէրինին
անվալը բուհիյէսինի սէնին թէքլիֆինի գա-
պուլ էթմէյէ միւսսսիր պիր հալա կէթիրէպի-
լերսին քի, պու անըն ֆիքրինէ թէէսիր էթ-
մէք իչին էն գուվվէթլի պիր ուսուլ սըր:

Պու սօն նօղթայը պիր ազ իյզան էաէլիմ:
Պիր աաէմէ պիր չէյ թէքլիֆ էտէրսէն անըն
ֆիքրինաէ մուսալիֆ թասալվուրլար ույա-
նըր: Մուսանիտ պիր աաէմէ պու մուսալիֆ
թասալվուրլար փէք գուվվէթլի օլուր. սի-
կէր թարաֆտան սէօղէ դանար աաէմլէրտէ
պու մուսալիֆ թասալվուրլար փէք զալիֆ օ-
լուրլար: Ֆաղաթ ճիւմլէմիլտէ գարչըտաքի-
նին սէօղլունէ գանմագ իչին փէք միւսսսիր
անվալը բուհիյէտէն կէչէպիլերիզ վէ կէ-
չէրիզ տէ:

Իւմիտ հախօտ գօրգու իլէ տօլտուղունուգ-
տա, հօրուլմուշ օլտուղունուգտա, ղէլէյան
եախօտ հայրէթ տաղալարընտան կէօթիւրիւ-
տիլիւմիւղտէ վէ եախօտ խուսուսի սուրէթ-
աէ քէյֆլի պիր վաղթտա պուղունտուղուն-
մուգտա, վաղը օլան թասալվուրլար զալիֆ օ-
լուպ թէէսիրլէրինի զայ էտէրլէր վէ պիլնէ-
թիճէ թէքլիֆի գապուլա տահա ղիյատէ միւ-
սպիտ պիր հալէթ ի բուհիյէտէ պուղունու-
րուզ: Իլթէ պիր քիմսէտէ պու հալէթ ի բու-
հիյէյի նէ գատար ղիյատէ մէյտանա կէթիրէ-
պիլեր իսէք, թէքլիֆիմիզէ գարչը մուգալէ-
մէթ օ գատար ազ օլուր: Վէ վաղըա չու
տըր քի պիզ պուղունու հախապիլերիզ: Էյէր
պիզ քէնտինին իթիմատընը վէ հա թէվէճճիւ-
հիւնիւ ճէլպ էտէպիլեր վէ եա քէնտինէ
պիզ պիզի սէվտիրէպիլեր իսէք, էյէր սէօլէ-
տիլիմիզ կիւլտիրէճէք պիր հիքեայէ վէ եա-
խօտ քէնտինէ նէզաքէթ իլէ օլան թէգարուպ
քէնտինի քէյֆլէնտիրի վէ հա տա քէնտիլէ
գօնուղունուղունուգ սէսին միւթթարըտ փէր-
տէսի քէնտինի հօրարսա, օլ ղէման միւս-
թէրինին մուգալէմէթ գուվվէթլի գըրլըր:
Մուսալիֆ թասալվուրլար զալիֆլէնիլէր վէ
արզու էթտիլիմիզի միւսթէրի իճրա էտէր:

Պիւնաէնալէյ, սէնին տօսթանէ աթվար ու-
հարաքեաթըն, սապըն, չէնմէչըէպիլին, սէն

սէնի պիլիլի կէօսթէրմէքլիյին, քէնտինէ
մուգալէնէթ էթմէք արղունընտա պուղունու-
ղունու կէօսթէրմէքլիյին, տիլէր թարաֆտան
մաղաղանըն պիւթիւն թէրթիպաթը, ճալիպ
կէօսթէրիչէրի, միւսթէրիաէ պու արզու օ-
լունան անվալը բուհիյէյի մէյտանա կէթի-
րի:

Այնի վաղթտա հօգարտա ղիքը օլունան
իքի չէյի տալի հախիմալըն, հանի թէքլի-
ֆինի թագվիյէ էթմէլիսին վէ միւսթէրինին
ֆիքրինաէն մուսալիֆ թասալվուրլարընը
աէֆ էթմէլիսին: Թէքլիֆի միւսսսիր էթմէք
իչին, հէր տիւրլիւ թէրէտտիւտաէն արի օլա-
րագ սարիչ վէ գաթի սէօլլէմէլի, վէ պիւթիւն
բուհիւնու վէ ալգաթընը պու թէքլիֆէ մէր-
քէլլէնտիրմէլիսին: Շիւպհէսիզ հէր միւսթէրի-
յի պու հօլ իլէ գաղանամաղսն: Իգնա էթ-
մէյէ չալըտըղըն նիսպէթաէ մուսալիֆ թա-
սալվուրլարը գուվվէթլէյէն միւսթէրիլէր տա-
լի կէլիլ: Պաղէն գարարընը էվլէլէն վէրմիլ
սապիթ իւլ ֆիլի պիր միւսթէրի կէլիլ քի,
պուղուն ֆիքրինի չէվլիւմէք միւսթին օլմաղ:
Պու կիպի պիր սըրատա իսթիմալ օլունաճագ
էն միւսսսիր վասըթա գուվվէթլի վէ սաղլամ
իսպաթ վէ պուհիւնլար իլէ անը իգնա էթ-
մէք տիր: Ֆաղաթ հէր աաէմէ կէլմէզ: Պի-
նաէնալէյ հանլը վասըթանըն տահա միւսս-
սիր օլաճագընը թային էթմէք իչին էվլէլա
գարչընտաքի աաէմին նէ՞ նէվտէն օլտուղուն-
նու պիլմէք լաղըմ տըր: Շէօլլէքի պիր գա-
տընըն անվալը բուհիյէսի իլէ պիր էրքէյին-
քի հէկտիլէրինտէն ֆարզը սըր: Քէզա
կէնճ պիր միւսթէրիյի նէ սուրէթլէ իգնա է-
աէճէքսէն, իսթիյարը այնի սուրէթլէ գանտը-
րամաղսն: Քէզա պիր մէմուր իլէ ալօգաթը,
պիր պանքէր իլէ չիֆթճիլի իգնա էթմէք
իչին ֆարզը ֆարզը աէլիլէր իյրատ էտէ-
ճէքսին: Ֆաղաթ թապիլի, իլմ ի անվալը
բուհի՞ պիր պաղընտա միւսթէրինին հալէթ ի
ֆիքրիյէ վէ բուհիյէսինի, անըն միգաճ վէ
թապիաթընը անլայաճագ պիր ամէլ ի միգեսա
վէրէմէզ, պուղուն անճագ սէնին հիսս ի թա-
պիլիլէ վէ ալտըղըն թէէսիր իլէ անլայաճագ-
սն: Անճագ պու հօգարտա թարիֆ օլունան
ուսուլլարը սունի օլարագ տէյիլ, սէնին պիր
հիսս ի թապիլին իմիլ կիպի իսթիմալ էաէճէք-
սին, օ տէրէճէ քի, պու ուսուլլարը թաթ-
պիզ էթտիլինէ պիլլէ միւթթալի օլմա-
մալըսն:

Յագագթ պիր իւմ ի անվալը բուն էրպապը՝ պու ուսուլարտան պաշգա պիր թաւսիյետե պուլունմազուս, ալըմ սաթըմ ատէթա պիր գոււմար օյունու օլմուշ օլուր, վէ ղէվալը միւլթէրի՝ սաթըմնըն տիւպազըդ, տաւալէրա վէ մէհարէթիին պիր մաղտուրու օլմուշ օլուր: Պունուն իչին միւլթէրի իւլէ միւսթա- գիւմ պիր սուրէթտէ մուամէլէ էթմէլի տիր քի, իքինձի տէֆա կէլմէք արզու էլէսին: Վագաա պազըլար պիր սաթըմնյա միւլթէ- րիյի մաղտուր էաէպիլէճէք ուսուլար էօյ- րէնմէք սողրու տէյիլ տիր տէյէ իթիրալ է- տէպիլիլէր: Լաքին ճէվապէն տէրիք քի, իւ- մին վաղիֆէսի խարիճի ալէմտէքի վագըա- լարը քէչֆ էթմէք վէ անլամագ սըր: Իւմին քէչֆիյաթը պիր ալէթ տիր քի, իսթիմալ է- տէն շախսըն սիյրէթինէ կէօրէ, հէմ էյիյէ հէմ ֆէնայա իսթիմալ օլունապիլիր, նիթէքիմ պիր քիմիսկիլին պուլտուղու պիր թէրփիպ հէմ շաֆի պիր իւամ վէ հէմ միւլթիք ղէհիր օլա- պիլիր: Յագագթ պու հալ՝ էրպապը իւմի՝ վա- ղիֆէլէրինի իյֆատան մէն էտէմէլ: Պէօլէ տէ տէզկեհասարըդ անվալը բունիյետին պիլմէք հէր կէնձ տէզկեհասար իչին մուհիւմ վէ գըյմէթլի տիր: Յագագթ պունու էյիյէ եախօտ ֆէնայա իսթիմալ էթմէք, քէնտինին էլինտէ տիր: Պունու էօլէ իսթիմալ էթմէլի տիր քի հէմ սաթան վէ հէմ մէլէթէրի մուգապէլէ- թէն եէկտիլէրինտէն մէմնուն օլտունլար:

Եռքին Դըմփիկիլունտան

ԻԹԻԼԱՖ Ը ՍԱՄԻՄԻ

(Ինկիլթէրրա գրալ վէ գրալիչասընն Յրան- սայա օլան ղիյարէթլէրի ղիքր ի ճէմիլի միւ- նասէպէթիլէ՝ Յրանաա էնձիւման ը տանիչի ա- ղասընտան միւլթէրիի ի մէշհուր Մ. էրնէսթ Լալիս թարաֆընտան իթիլաֆ ը միւսէլլէս հագընտա գալէմէ ալընմը պիր մէքթուպը ալնի պիր կիւնտէ նէչր էթմէք իւզըէ Թան վէ Թայնդ ղաղէթալարը պէյնիտէ պիր անլայը մէյտանա կէլմիշ տիր: Մէվզու ը պան ղա- յէթլէ հաիլ ի հէշմիյէթ օլմասը իթիպարըլա պիլ իճմալ անը Բանիլաւանըն գարիյուն ը քի- րամընա արգ էտէրիլ: Կ. Յ. ՅԱԿՈՐԵԱՆ)

Պու ղիղըմէթ իթիլաֆը, հէր իքի թա- րաֆտան, ինթիմա հլէ թաղիլիյէ էթմէք լաղըմ տըր:

Թարաֆէյն պէյնիտէ մէվճուտ օլան պիր

թաղըմ ինթիլաֆաթ պիլի ղօրղուտամաղ, հաթթա պու սայէտէ փէք սամիմի տօսթուպ տա գապիլ տիր: Պիլ Յրանսըլար, ալէլ ու- մում ղայէթ սատէ վէ պէրրազ վէ նիչէ քեր- րէ լուղումունտան ֆաղա տէնիլէճէք մէթէ- պէտէ վաղըմ վէ պասիթ տիւլիւնիւրիւլ, պիլ- տէ ֆիքրի սէրանլէթ վար, հալ պու քի սիլ ինկիլիլէր պիլաքս, ղանն էսէրսին պիր հիսս ի թապիլի էսէրի օլարազ թէսալվուրաթընը չօգ քէրիլէ միւլթէմ օլուր, պիլ սըճագ ղանլը յըլ, սիլ իսէ սօղուգ ղանլը սընըլ:

Պաղէն էօլէ տագիլէլէր օլուր քի, պիլ, սիլին էվրօֆայա վէ պիղըթ սիլէ օլան ֆէրա- իլինիլի ունուլմուշսընըլ ղանն էաէրէք «նէ» իչին տուրմուշ տիւլիւնիւրսընըլ» տէյու հայրէթլէ սօրտուղումուղաա, սիլ պիլիմ թէ- լաշ վէ հէյէճանմըլա րաղմէն ֆեհալ ը սիւ- ֆիլմէք իլէ ճէվալ վէրիլ վէ պիլի հայրէթլէրէ պրաղըրսընըլ: Պիլ չիւպհէ տաթմա իֆրաթ- տան սագընմալըլըլ, նէ չօգ գօշմալը, նէ տէ եօլտան կէրի գալմալը: Եանի պիլ սիլաքն սօղուգ գանլըլըլ, սուրէնտիլիք էօյրէնիլի սիլ իսէ պիլաքն սէրի իւլ հարէքէ օլմագըլըլ, չափուլըլըլ, չէվիլիլք էօյրէնիլիլիլ:

Պիլ պու սայէտէ պիլի ղօլայճա սիւրիւք- լէլէն միւլահաղասըլ ճէրէյանլարա մուգալէ- մէթ էթմէյի էօյրէնիլիլ: Վէ իլթէ պու ու- րէթլէ տահա սամիմի վէ տահա մէթին պիր իթիլաֆ հուսուլ փէպիր օլուր:

Պու իթիլաֆըն իսլահ իչին պաղը գարա- ղար վիլիլմէլի ճիւ:

Տէօլլէթէյն պիլինտէ հալ ու ֆասլ էսի- լէճէք պիր թաղըմ իքինձի տէրէճէտէն մէսէ- լէլէր վար, լաքին պունլարտան ագտէմ, սուհ- տա նէթիճէփէլիլ օլապիլէն իլաւն ի նիլիք լաղըմ տըր: Ինկիլթէրրա վէ Յրանսայլ պիր- պիլինէ րապթ էլլէյն մէսալ ի մուհիմիյէ նագարէն պաղը աալ մէսալ ի մահալլիլ վէ իուսուսիյէնին մանասը նէ՝ տիր: Պունլար սօղրուտան պիլի, էվրօֆայա վէ հաթթա պիլիլին տիւնհանըն նասիպիլիլէ ալագատար օլան էն ապիմ մէսէլլէլէրէ նիսպէթէն սըֆըր մէսապէսիլտէ գալըր:

Տիկէր թարաֆտան, չայէտ միւլպէմ պիր թարաֆտա, ուֆագ սիյասիյաթըմըլտա խաֆիֆ պուլուլար բունիւմ օլույօր վէ պիլլէրի պի հուղուր էաէճէք գապիլտէն իսէ, հիւսն ի նի- յէթլէ վէ քէմալ ը իսուլուսա չարէ ի թէսիլի- յէթինէ պագալըմ:

Պիղ պուս կիւն ինկիլթէրրատա պիւթիւն պիւթիւն ֆարգը պիր հալ, էֆքեարը ումուս- միյէ ի սիյասիյէճէ, ինկիսամ ու ինթիլաֆ, պիր զէլէյան իւլչանէտէ էսիյորուզ :

Պիր զէման վար խոր քի էվրօփատա ին- կիլթէրրանըն սէսի իչիտիլի, նուֆուղու հիսս էտիլի, արդու վէ իրատէթի սէր հալ դապուզ օլունուր, օ իրատէթ սիյասիյաթը ումուսիյէ- յէ ճիհէթ վէրիւ- անը թէնվիր էտէր, վէ հէր չէյտէ ինկիլթէրրանըն իրատէթի մուայիէն սուրէթաէ կէօրիւնիւր խոր :

Պու կիւն պիւսիւպիւնէ էոյլէ տէյիլ տիր :

Ինկիլթէրրանըն թամմ իրատէթ վէ մէսլէք ի հարէքէթի միւպիւնէմ գալըյօր, վէ հաթթա պիր թազըմ սէպէպլէր տէ զամմ օլունարադ պու իթիլաֆը էֆքեար պիր պիհիսպիք հասըլ էյէմիչ, չէօյլէքի, օրատա իէհլիքէյի կէօրմէք իսթէնիլմէյօր, անըն հազընտա տիւլիւնիւլ- մէյօր պիլէ, հալ չու քի պէօյլէ պիր վաղթտա էվրօփանըն պէօյլէ պուհրանըն զէմանընտա պու հալ դայէթ թէհլիքէլի տիր : Իշթէ չիմտի ինկիլթէրրատաթի սիյասիյաթը խարիճիյէ խու- սուսընտա օլան ինթիլաֆը էֆքեար պու հալ ը մէճնուլա պիր տէլիլի գալի սատ օլունա- պիլիւր :

Լաքին շուրասընը պէր փէյին խապէր վէրէ- յիմ քի, չիմտի պիլտէ «Իւչ սէնէ» ալէյինտէ իչիտիլէն պազը փօթթէսթօլարըն հիչ էնէմի- յէթի հօգ տըր : Պինտէնալէյն ինկիլթէրրանըն անընլա իշթիդալ էթմէսինէ լուզում հօգ : Էսնա ի ինթիլապաթտա թապիի պու կիպի չէյ- լէր վուզու պուլապիլի, ֆադաթ միւթթէհիտի- միզ Բուսիա, վէ տօսթուսմուղ ինկիլթէրրա էմին, օլունուր քի, մէվըր ը իյթիտարա կէ- լէճէք օլան հիւքիւմէթ քիմէրտէն իպարէթ օլուրսա օլուն «Իւչ սէնէ» գանուընա աւա- տօգանմայաճադ տըր : Հաթթա պու գանուն ալէյինտէ ընչ վէրէնլէր պիլէ օլսա, «Իքի սէնէ» իրճայը թէքիլիէ ճէսարէթ էտէմէյէ- ճէք տիր :

Պիղիմ պու գանունը գապուլտան պալգա պիր չարէմիզ հօգ տըր, պու պիղիմ իչիւն դայէթ աղիմ պիր ֆէտաքեարլըզ տըր, պիղ պէօյլէճէ գուվլէ ի սաքէրիյէմիդի թագվիյէ էթալիյիմիզ կիպի, ինկիլթէրրա տա քէնտի գուվլէթինի թէգէիտէ լուզում օլունուրսա հիսս էտէր մի :

Թապիի տիր քի պու խուսուստա պիր գա- րար վէրէճէք տիր : Լաքին թէգէիտ ի գուվ-

վէթ խիլաֆտարանընըն Ֆրանսա գալիք սիր վէ սաիրէ կիպի խտիալարընա մէյտան վէրիւմէ- մէյի :

Պաչգա պիր չէյ, հէր խուսուստա հազըր- մըյըզ, իթթիհատ ը միւսէլլէս իլէ պիր հարպ ինթիլալը էօնիւնտէ հէր չէյ պիլ հիսադ թէր- թիպ ու թանզըմ օլունմը՝ մը :

Պէրլին էրքեան ը հարպը միւթթէֆիզլէրի- նին գուվլէ ի միւնֆէրիտէ վէ միւլթէրիքէսինի, հարպ փլան վէ խարիթալարընը, հէր պիր չէյի հիսապ էթմիչ, իլան ը հարպտա հէր չէյ հազըր : Պիղիմ էրքեան ը հարպ նէ հալտէ : Չանն է- տէրիմ պիղիմ օրատ վէ տօնանմամըզ հէքալի- կէրիլէ ալադատար տըր :

Լաքին աճէպու ինկիլթէրրա Բուսիա իլէ պիր անլայըչա կէլաի մի : Էլէր միւստաֆի ի պիր հարէքէթի միւլթէրէքէ իչիւն արամըզտա պիր թէաթի ի էֆքեար, պիր դարար թէհաս- սիւլ էթմէմիչ իսէ, պու հալտէ իթիլաֆը միւլ- սէլլէս մէվճուս օլամազ :

Պու կիւն իթիլաֆը միւսէլլէս տէվլէթէ- րինին ֆաալիյէթի միւլթէրէքէ ի աքէրիյէլէ- րի չիւպիէ կէօսթէրիւր պիր հալտէ տիր, զիրա իթթիհատ ը միւսէլլէս տէվլէթէրի տաիմա միւլթէրէքէն իշլէրքէն, իթիլաֆը միւսէլլէս եսնի ինկիլթէրրա, Ֆրանսա, Բուսիա, միւն- ֆէրիտէն իշլէյօրլար, անլէրին պու նէվ մուա- մէլաթընտան իթթիհատ ը միւսէլլէս աղիմ իս- թիֆատէտէ պուլունտու : Պու կէլլէն պուհրան ը սիյասիտէ տաիմա իլք սէօզ իթթիհատ ը միւլ- սէլլէսին օլտու : Իշթէ պիղի մէշղուլ էտէն պէլ- ի խուսուսաթ պունուր տըր : Պունլար դայէթ մուհիմ իսէլէրտէ պիղի պի հուզուր էտէճէք մահիյէթի տէ հաիզ տէյիլ տիր :

Իթիլաֆը միւսէլլէսին տէվամընա իթի- մատ ը գալիմիզ վար տըր, զիրա անըն լուզու- մընը իթիլաֆ էտէրիզ : Հաթթա ինկիլթէրրա- տա թէգէիտ ի գուվլէ խիլաֆտարանը տա պի- ղէ մանի տէյիլ տիր, զիրա պիղիմ ինկիլթէր- րատան արզու էթտիյիմիզ չի սուլն ը ումու- մինին իպգա վէ մուհաֆազարնտան դայրի պիր չէյ տէյիլ տիր :

Սուլն ը ումուսինին իպգա վէ մուհաֆա- ճաըդ դայր ը միւլթիւն տէյիլ տիր :

Շուրասընը իթիլաֆ էտէրիզ քի հիչ պիր վազթ հարպ իչիւն պու գատար չօգ էսպապ թէրաթիւմ էթմէմիչ, հիչ պիր վաղթ օրատ, տօնանմա, գարատա վէ տէրիատա, հաթթա հա- վատա մուհարէպէ իչիւն պու գատար միւլթէմ-

մէլ հազարլանմամբը, վէ հիւզ պիր զէման պու
հազընլարտա ոլտուզու դատար ուֆաճըզ պէ-
հանէլէր պէօյլուտիւմէմիշ: Պու կէչէն այ
զարֆընտա Ալման զազէթալարընըն լիսանը
պիր միսալ օլապիլիր:

Սարին տիր քի պազէն Ալմանիա բահաթը-
նը զայ էտէր, պաշղասընըն բահաթընը ինլալ
թէսալվուրաթընտա պիւշալուպէն:

Պու պէօյլաք տէվլէթ քէնտինի թէհտիա
էտիւմիշ կէօրիւյօր, միւսթաղպէլի պուլուրթ-
լար սէթր էտիւյօր: Պէտպին օլույօր, հէր ան
«Ալմանիանըն գուլվէթինի իզհար էտէճէք
վազթ կէլմիշ տիր. իւչ տէօրթ սէնէ սօնրա
փէք կիւճ օլուր» սէտալարը իշիտիլիւյօր: Պի-
լաշիւպէն պու թէսալվուրաթ րէս ի քեարտա
պուլունանլարըն ֆիքրինտէն կէչմիշ, վէ Պիզ-
մարք կիպի, չազթ ը մուսայէնի ինթիխապ
էթմէտիքէրի իշիւն քէնտի քէնտիլէրինի թազ-
պին էթմիշ տիրլէր: Իշթէ պու սէպէպտէն
Ալմանլարըն տէտիլի կիպի, պիր հարպը միւ-
սաֆի իշիւն իթիլաֆ ը միւսէլլէս տաիմա հա-
զըր պուլունմագ լազըմ տըր:

Էվվէթ, ամմա, պիր տագիզէ տիւշինէլիմ,
իթթիհատտան քի՞մ, Ալմանիա իմիէրաթօրո՞ւ
մը, իթալիա գըա՞լը մը, եօգսա Ավսթրիա Մա-
ճար իմիէրաթօրո՞ւ մը, պէօյլէ պիր գարար
իշիւն թէքլիֆտէ պուլունաճագ: Բի՞մ ճիհա-
նը աթէչէ եազմագ կիպի ապիմ պիր մէսուլի-
յէթի, պիր առէմ եա տա պիր Բրիսթիյան
հալընտա տէրէօհտէ էտէճէք, ֆիլ վազը պէօյ-
լէ պիր մուսամէլէ տիւնհայը ալէվլէրէ սալմագ
ալմէք տիր: Բի՞մ քէնտի վէ միւթթէհիտ վէ
միւթթէֆիզլէրինին պէօյլէ միւտհիշ պիր
հարիգտէն սալիմ գալաճաղընա էմին օլապի-
լիր:

Թէփէտէն թըրնաղա գատար միւսէլլա՞հ օլտն
տէվլէթլէր սուլհըն մուհաֆազասընա սը-
ղուքէշ օլտուզլարընը սէօյլէյօրլար, ինթիմու-
լէն ճիւմլէսի տէ իֆատէլէրինտէ ճիտտի տիր-
լէր:

Լաքին պուլուն իշիւն իթիլաֆ ը միւսէլլէս
քեաֆի տիր: Օ սուլհըն իպզա վէ խառմէսինէ
չալըշմալը, հէր նէվ թէրթիպաթ ը սուլհիէր-
վէրանէյէ թէվէսսիւլ էտիւմէլի: Պիզտէն հէր
պիրիմիզ իսապէթ էտէն վազիֆէյի իճրա էթ-
մէլիլիզ:

Տէրխաթըր էտէլիմ քի իթիլաֆ ը Միւ-
սէլլէս ազասընտան պիրի, Բուսիա Ջարը,
տիւվլէլի մուսաղլամայա, հէր միւշքիլաթ ը սի-

յասիյէյի Լահէյ սուլհ զօնֆէրանսընա հէվալէ
էթմէքլիլի նէճիպանէ թէքլիֆ էյլէմիշ տիր:
Լահէ, Սուլհ զօնֆէրանսընա էհէմմիլէթ վէրէ-
լիմ, օ զաթէն իւչ տէֆա մուհարէպէյի մէն
էյլէմիշ տիր: Պէօյլէճէ վազթ զազանլարմ,
վազթ, վազթ զազանլարմ:

Նանսի (Փրանսըզմասան քերմեմե)

Կ. Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՔԻԼԻՍԱ ԻՍԼԱՆԱԹԸ

Միլլէթիմիզին էֆեհարը ումումիյէսինտէ
քիլիսա իսլահաթընա սօղրու պիր թէմայիւլ
հասըլ օլմուշ տըր: Պու խուսուստա կէրէք
մաթպուտաթ կէրէքսէ մինպէրլէրտէ սէրա
օլունան էֆեհար իւմիտալիւլ կէօրիւնիւյօր:
Պունլար քիլիսանըն տախիլինտէ ալիմ պիր
հիսս ինթիյաճ ույանսըղընը վէ անըն հէնի-
տէն գալի պիր ֆաալիյէթէ պաշալաճաղընը
իմաէտէն միւսարէք տէլիլէր տիր:

Լաքին պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր մէսէլէ-
նին հաիզ օլտուղը կէնմմիլէթ քեամիլէն
թազտիր էտիւմէմէքտէ, մէսէլէ ճիտտէն թէտ-
գիզ վէ թէճէսսիւս էտիւմէմէքտէ տիր:
Պու պապտէ պէյան էտիլէն էֆեհարտա ի-
սէ քիլիսա իսլահաթընըն սատէճէ պիր թէն-
սըգաթ նազարըլլա կէօզէտիլմէքտէ տիր: Բի-
լիսա իսլահաթըն տէյրէք պաղը ային ու ստա-
թըն թէնսիզի վէ պաղը խարիճի թէրթիպա-
թըն թէպտիլի տէյու թէլաղղը էտիւյօրլար:

Չանըմըզճա հազիղի իսլահաթ պահսը
պու փէք մահուտա խարիճի տարիէտէն, կէնիշ
վէ տախիլի ալէմէ նազլ էտիլմէք կէրէք տիր:
Պիր քիլիսայը էսառի վէ միւթթէճասըր իսլա-
հաթ տէյիլ, իլլա տախիլի իզմիհլալ վէ գուլ-
մէթ խարապ էտէր:

Էլան քիլիսամըզըն ային ու տառթ, թան-
զըմաթ վէ մէրառիմի խարիճիյէ ալթընտա
ինլէմէքտէ օլտուղը գապուլ օլունույօր իտէ,
անը պու հալտան խէլաս իշիւն ճիտտի թէ-
չէպպիւս էլզէմ տիր:

Իշպու էսասի իսլահաթը մէճպուրի գըլան
իքի խուսուս վար տըր:

Էվվէլա՞ քիլիսատա միզնէպէ գարըն ազիմ
պիր ազընթը պէտ էյլէմիշ օլուպ, կէնճլէրիմիզ
տինսիզլիյին կիրտապընա չէքիլիյօրլար, քիլի-
սալարըմըզ պօշալըյօր, մէզնէպի հէր նէվ թա-
սալվուր վէ թանղըմա նազարը իոթիհպար
իլէ պաղըլըյօր, բուհանի հայաթ վէ բուհպան-

լար մէնֆուր կիպի աստ էտիլյօր, իշթէ պէօյ-
լէճէ աէրնի պիր ստարըլըա մարուզ ըզ, Հէ-
ման չու պիր դաչ սէնէ դարֆընտա նէչր օլու-
նան պիր թագըմ էֆքեարլար եիւզիւնաւն պու
պէօյիւք վէ միւնիւք ազընթը քէպպի կէրմ
էթմիշ իսէ պունա դարըլ քիլիսա նէ՞ վասը-
թալար գուլլանապիլմիշ տիր: Քիլիսատա պու
գուլվէթէ գարչը ճէնկլէշէճէք իգթիտար վա՞ր
մը, հօգսա ղըլըճըմըզ գընընտա օլարագ,
մաղուպիյէթէ՞ մի տիւչար օլմագտայըզ, ճէվ-
հէր օլան քիլիսանըն գուլվէթի նէ՞րէսէ տիր:

Քրիսթիանըղը սաիր տինլէրտէն թէֆրիգ
էտէն էնէմ նօգթալարտան պիրի, անըն սա-
տէ վէ սաֆի օլմասը տիր: անըն ղըլըճը տաի-
մա եալըն տըր, պու սաֆվէթ վէ ուլվիյէթ
տիր քի պնը ճիհանըն տին ի սէրէֆրագը ղըլ-
մըշ տըր, լաքին էլան անը հալը ապիտինտէն
նէ՞ գատար ուզապլաճըշ պուլըւյօրուզ: Իմտի
տինիմիզին մանլիյէթինի պիլտիյիմիզ հալտէ
անը հալը ապիտինէ տէօնտէրմէքտէն նի՞չիւն
սաղընըյօրուզ:

Խնճիլէ սօղորու պու բիւճաթ պիր նէվ աշ-
լամագ օլուպ, քիլիսայա հէնի պիր հայաթ իլ-
հագ էտէճէյինէ չիւպհէմիզ հօգ տըր: Պու հէ-
նի իսլահաթտա չու պիր դաչ նօգթալար իու-
տուէն նտղարը էնէմիյէթէ ալընմալը տըր-
լար:

1. Քիլիսատա թալիմէ չիմտիքինտէն գաթ
էնտէր գաթ ղիյատէ գուլվէթ վէրիւմէլի
տիր: Կէնճէր, չօճուզլար, էրքէքլէր վէ գա-
տընլար լաղըմը գատար Խնճիլէ վագըֆ վէ ա-
նըն հաղիգաթլարըլա փէրվէրտէ օլունմալը
տըրլար: Արթըզ հիստիյաթլա էհալիյի մէսթ
էթմէք քիտաֆի օլմայաճաղընը անլամալըլըզ:

Փրօթէսթանթ քիլիսալարընըն Կիրակի
մէքթէպի ուսուլը քիլիսամըզ թարաֆընտան
սաիրի գապուլ օլունուրոս չիւպհէմիզ հօգ քի
աղիմ պիր ինթիյաճ պէօյլէճէ տէֆ էտիլէճէք
տիր:

2. Քիլիսա չօճուզլարա վէ նէվճիվանլարա
խուսուտի մուալէնէթտէ պուլունմալը տըր:
Պու խուսուտ սայքի քեամիլէն ինմալ օլունմուշ
տըր: Անյէր օ սիննլէրինտէ բուհանի հագիգաթ-
լարտա փէրվէրտէ օլունուրլար իսէ, քիլիսանըն
միւսթագպէլինտէն զօրգմագա պիր սէպէպի-
միզ օլմագ: Չօճուզլար իչիւն քիւչիւք սիւրիւ
թէրթիպաթը, նէվճէվանան վէ կէնճէր իչիւն
սաիրի պասանեւց վէ կէնճէր Ք. Շիրքէթլէրի,
կէնճ գըզլար վէ գատընլար իչիւն չիւքէթլէր
թէշքիլ օլունմալը տըրլար:

3. Քիլիսա՝ թէպլիր ի պէշարէթէ պաշա-
մալը տըր: Թապիի պիզիմ սաիր միւսթագիլ
Քրիսթիյան միլլէթլէր գատար վէսաթիմիզ
հօգ տըր, լաքին հէր դալմըն Մէլէքիւթ Ուլ-
լանըն նէչրի էմրինտէ կէօրէճէք իշի պուլուն-
սըղընա իմանըմըզ վար տըր: Միսիօնէրլիք
բուհու հէմ ֆարզ տըր, հէմ տէ քիլիսայը հէմ
սաիրիլէն հէմ խարիճէն թագվիյէ էտէր իլահի
պիր գուլվէթ տիր:

Քիլիսա իսլահաթընտան մագաւտ ճիտտի
պիր բուհանի թէրագըլ իսէ, մէզէպի պիր
ինթիպա՜ն իսէ, հէր ֆաիտէլի վասըթալարը
իսթիմալտան պիզի նէ՞ մէն էտէպիլիր: Պաշ
պապալարըլըզ գէմանընըն բուհունու հիսապա
ալարագ, վագթա կէօրէ փէք մաւսթագամ
պիր քիլիսա մէյտանա կէթիթէպիլմիշ տիրլէր,
պիզ նի՞չիւն անլէրի թագիպ էթմէյէլիմ: Ֆա-
իտէլի քէրէսթէլէրի հէր թարաֆտան թօիլա-
յալըմ վէ անլէրի Հայացցեյ էթաիքտէն սօնրա
քիլիսամըզը թէգիլին էտէլիմ: Պու աղիմ վէ
մուգատտէս հարէքէթ իսէ, տինտիլլիյէ գարչը
միւքէմմէլ պիր աքսը տմէլ օլահաղընա չիւպհէ
էթմէյէլիմ:

Սանիէն՝ բուհպան ղըլլէթինտէ պուլուն-
մագտայըզ, չօգ քիլիսալարըմըզ՝ բուհպանսըզ
օլուպ, պաղըլարը տաիսի թէտրիճէն պօշալմագ-
տա տըր: Սէնէտէն սէնէյէ ինթիպալ էտէն
բուհպանլարըն եէրինի աօլտուրան եկեղեցա-
կանլար մէյտանա կէլմէյօր:

Իմտի պու տաիսի պիզի հագիգաթէն տիւ-
չիւնտիւրէն պիր մէսէլէ օլմալը տըր: Քիլիսա-
լարըմըզտա, Առացցեղալիս քիւրսիլէրիմիզ-
տէ, հաթթա տահա եիւքսէք վագիֆէլէրտէ
իսթիլիսամ էտէճէք բուհանիլէրիմիզին ղըլլէ-
թի տիւչիւնմէյի տէյմէզ մի, նի՞չիւն պու ին-
թիյաճլարը տէֆ սւ րէֆ էթմէքլիյի ճիտտէն
թէշէպպիւս էթմէյօրուզ:

Իմտի միլլէթիմիզի աղիմ պիր ախլագի
գէլալէթտէն գուրթարմագ իթէյօր իսէք, մէզ-
հէպին էն մուհիմմ վասըթասընը թէշքիլ էտէն
քիլիսամըզը եէնի պիր գուլվէթլէ գուշատա-
լըմ:

Քիլիսա իսլահաթըն իսէ սաթհի, պիր մէ-
րասիմ թէնտիգաթի էթմէքտէն իսէ, էսասի,
բուհանի պիր ինթիպա՜ն տէյու ֆարզլէ պու
հօլտա իսլահաթ էֆքեարլարը թէրվիճ օլուն-
մալը տըր: Վէ Ազգային վերածնունդըն չու միւ-
պարէք գէմանընտա, Եկեղեցական վերածնունդ
տաիսի էլ էլէ վէրէրէք թէրագըլ էթմէքտէ
պուլունմալը տըր:

ՅԱՐ. Ն. ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Թարսուս

ՍՈՒԼԸ ՈՒ ԱՍՏՈՑԻՇ ՎԷ ՄՈՒՀԱՐԵՊԷ

Գրքերում վե Բուս մուհարեպեղերի հաշվումը միջոց, հէմ Եսուան վե Պալզան մուհարեպեղերի պեօյիւք քիւչիւք հէր քէսին մալիւմի տիր: Մուհարեպեղէ թուծուումը օլան միւլէ վե ազվամըն մալիյէճէ նէ՝ տէրէճէ միւթէ-դարբոր օլտըզլարը վե մուհարեպեղին տէվամ էթտիյի միւտտէթճէ վե անը միւթէազգիւ պիր գաչ սէնէլէր զարֆընտա, ումում էհալինին սէֆալէթ վե զարուրէթինին նէ՝ տէրէ-ճէլէրէ եթթիյալինի պիրիւրիւ: Սոն մուհարեպեղին նէթիճէսի օլտապէ կէրէք Թիւր-քիւանըն հէր ճիւնէթինտէ, կէրէքսէ Պալզան-լարտա ազան կէօզ հաշլարը հալա գուրումա-մըլ, սէօնէն օճազլարտա էլան աթէլ եան-մամըլ վե հուսուլէ կէլէն սէֆալէթ վե զէ-րուրէթ, զանիմէթ վե մէսէրրէթէ հալա թէպ-տիւ օլմամըլ տրր: Պու կիւն էվրօփա տէվէթ-լէրինին մուհարեպէ նէթիճէսի օլան եթիւն տիւլունը ումումիյէսի եթտի պուչուգ միւլհար (պիր միւլհար պին միւլիօնա միւսապի տիր) ինկ. լիրա հիտապ օլունույոր: Սալթ Թիւր-քիւանըն պու պապտէ տիւլար օլտուղու տէյն (էյէր հանըլմայօր իսէք) 140 միլեօն ինկ. լի-րայլ միւթէճապիւղ տիր: Իմտի Մ. Ամէրիգա ճէնէրալլարընտան Ուիլեմ Ծէրմընըն «Մու-հարեպէ ճէնէնէմ տիր» գալլի չէտիտի ֆիք-րիմիգտէ, պէլի, կէօզլէրիմիգ էօնիւնտէ օլ-տըզլը հալտէ, մուհարեպեղին մազարաթ վե թալիւրիպաթը քէսիւրէսինի թատատ էտէն շու աթիւտէփի նօզթալարը զարիյունա թազտիմ է-տէրիւ: Պու նօզթալար՝ ազասընտան պուլուն-տըզլմըզ Ասերիգան Մուլն ու Ասայիշ ճէմիյէ-թինին (Ասերիգըն փիյս Սօսայիթի) տիրէթթօր-լարընտան պիրի թարաֆընտան գալէմէ ալըն-մըլ տըրլար:

1. Սուլն ու ասայիշ ճինսի պէչէրին թա-պիի հալը տըր. մուհարեպէ պարպարըղա տէօնմէք տէմէք տիր:

2. Մուհարեպէ «Զօրում, թօփուղում» գա-տէսինինին թաթպըզ էալիմէսի տէմէք օլուպ, ապ վե տտալէթ, զանուն վե նիզամ եթրինէ սիւհալը վե զանըլ միւճահատէյի ինթիխապ էթմէք տիր:

3. Մուհարեպէ ճէնարէթ վե վաթանիէր-վէրիւք հազգընտա սախթէ թէսապվուրյար վէրիւպ, սինի Մէսիհինին թալիմաթընը իֆ-սատ վե սիսուվէթի պէչէրիյէնին պէնսուլ-րինի գաթ էտէր:

4. Մուհարեպէ էհալինին «չիչէյինի» թէլէֆ էտիպ, պիւթիւն ճինսի պէչէրին զաափ վե ինգըրազընա մուճիպ օլուր:

5. Մուհարեպէ միւլեօնլարճա էֆրաաըն պէ-քիար գալմալարընա սէպէպ օլուպ, ֆամիլեա թէչքիլինէ վե ֆամիլեա ֆազիլէթլէրինին թէր-վիճինէ մանի օլուր: Պու տա թէվէլլիւտաթըն թէնագիւղիւնէ Լօլ աչըպ, միւլէթին պիթ-թէտրիճ զէվալընը հուսուլէ կէթիւրիւր:

6. Մուհարեպէնին զայրի թապիի օլան օրտու էօմրիւ իֆֆէթսիլլիյէ մէյտան վէրիպ, միւլիւք իլլէթլէրլէ զէհրլէնմիլ պինլէր վե օն պինլէրճէ էրքէլէրին, պինլէրճէ պիսուլ զէվ-ճէլէրինի վե անլէրին մասոււլարընը սըհէթ-ճէ խարապ էթմէլէրինէ սէպէպ օլուր:

7. Մուհարեպէ զէվալլը վալիտէլէրի օ-ղուլլարընտան, զէվճէլէրի գօճալարընտան, պաքիւրէլէրի նիչանլլարընտան վե պիչարէ չօճուլլարը պապալարընտան մահրում էտէր: Մուհարեպէ՝ մէրթէպ, քիլիտէ վե տէվէթի սօյուպ, վէրտիյի պու սօյգունա պէտէլ ան-լէրէ մըզտարը քիաֆի պիր չէյ վէրմէզ վե վէրէմէզ:

8. Մուհարեպէ Ալթուն Գանունը փամալ էտիպ, հազիգի վաթանիէրվէրիւք եթրինէ էվ-լաաը վաթանը նէֆափէրէսթլիւք վե հօյղա-րաճըլըզ թարիգլէրինէ սէվգ էտէր:

9. Մուհարեպէ էհալինին պէտէն վե ֆիքր գուվէթլէրինին հանըլն, սէյապ, զազա վե միւթէատտիտ մարազլարըն տէֆ հա մէնինէ հասր օլունաճազ եթրտէ, թէլէֆաթ, վէֆաթ վե խարապաթա սարֆ օլունմատընա սէպէպ օլտըզը իչիւն, ճինսի պէչէրի ֆազրը հալա տիւչիւրիւր:

10. Պէյն էլ միլէ-հուսուլէ կէլմէսի միւլ-թէմէլ օլան միւնազալարը գաթտէ ի տալէթ միւլէպինճէ թէսվիյէ էտէճէք վէսալիթ — պէյն էլ միլէլ մէհաքիւմ — հուսուլէ կէլմիլ վե կիւ-մէքտէ իտիլինէ մէսին, մուհարեպէ լուզում-սըզ տըր: Մամաֆիյն, մուհարեպէ սալթ քէն-տիլիյինտէն հիչ պիր մէսէլէյի տտալէթ իւզրէ թէսվիյէ էտէմէզ:

Մուհարեպէ պարպարըղ տըր, զիրա մու-հարեպէ էրքէլէրին իհլաքընը սէպէպ օլմա-սը չէօլէ տուրսըն, իչին իչինտէ զէրրէ գա-տար զիմէալէլ օլմայան պիսուլ գատըն վե սիւպեանը զէրուրէթ վե իչքէնճէլէրէ տիւ-չար էտէր:

12. Մուհարեպէ ախլազի ֆէսատ տըր:

զիրա մուհարկպէ հէր պիր աիւղաղի մէպաէյէ, հէր պիր աաիւլ գաթաէյէ, պէշէրէյէ ի մէ-տէնէյէնին հէր պիր հիսսի թապիթինէ վէ-էվաթիր Ուլլահըն հէր պիրինէ մուղայիր տիր:

13. Հուգուզը պէշէրի փոմաւ, ատէֆի հայվան աէրէճէսինէ թէնզիլ, անը զուլմ վէ վահէթէ վէ պիրատէրին մուհաֆըզը օլաճագ հէրինէ զաթիլի օլմաղա թէշվիդ էթմէսիյէ, մուհարէպէ անճագ հուսուլէ կէթիրտիյի ֆէ-սաա իլէ միւֆթէիսիր օլապիլիր:»

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՇԱՐԳՎԱԷ ՂԱՐՊ

Շարգատա անանաթը զատիմէյէ լաղպէթ վար սըր. Ղարգատա իսէ իթիպար՝ ուլուճ ու թէրագգըյաթտա տիր:

Շարգատա գէվճէ գէվճինէ էսիր տիր, Ղարգատա իսէ, գէվճ գէվճէսինէ էսիր տիր:

Շարգատա պէտէվիյէթ հիւքմֆէրմա տիր. Ղարգատա իսէ մէտէնիյէթ հուքմ տիր:

Շարգատա վաղթըն գըյմէթի հօգ տիր. Ղարգատա իսէ վաղթ նաղըս տիր:

Շարգատա խաթրրա թիպէթ վար, ամմա Ղարգատա ատալէթէ տիր հիւքմէթ:

Շարգատա քէյֆի խաթէ հիւքմ էաէր, Ղարգատա իսէ գանուէն հիւքմիւ ճարի տիր:

Շարգատա տին վէ մէգէպ ապա թէնզիտէ մարուզ աէյիլ տիր, Ղարգատա անլէրին թէն-զիտինէ հիւքրիյէթ վար սըր:

Շարգատա վիւլիւրալիւք, Ղարգատա իսէ գէնկինլիք պօլ սըր:

Շարգատա սէրվէթ իգպալ սըր, ամմա Ղարգատա սէրվէթ, զայրէթ վէ էմէք մահու-լը սըր:

Շարգատա զալիպլէրին էֆէհարը հիւքմ է-տէր, ամմա Ղարգատա գանունը էսաթի հիւքմ էաէր:

Շարգատա հէր հէրաէ գիպիլլիյաթ, ամմա Ղարգատա հէր հէրաէ թանգիֆաթ միւչահատէ էտէրսին:

Շարգատա հայաթ թալէ վէ թագաթիր տիր, ամմա Ղարգատա հայաթ թէտպիր վէ մարիֆէթ տիր:

Շարգատա չօճուզ չանագ չէօմէք գըրըզը սըր, Ղարգատա իսէ չօճուզ հարընն աաթի տիր:

Շարգատա գէնկին գէնկին իլէ էվէնիր:

Ղարգատա իսէ կէնճ կէնճ իլէ էվէնիր: Արա-պիթիանաա իսէ էմալը իլէ իմիշ:

Շարգատա էմնա ի հարպտա հիսսիյաթը տի-նիյէ թէրգիպ էտիլիր, Ղարգատա օրտու հիս-սիյաթի վաթիանիյէ իլէ մէզուն օլուր:

Շարգ աէֆահաթա վէ Ղարպ իսէ գրաաթա թաղվիյէթ վէրէր:

Շարգատա վահշի հայվանաթ վէ ինսանլար օրմանլարտա վէ տաղլարաա պուլունուր, Ղարգատա վահշի հայվանաթ, հայվանաթ պաղ-չէլէրինաէ վէ վահշի ինսանլար իսէ, զընտան-լարտա պուլունուր:

Շարգ իսյահաթը գըրթաթիյէ իլէ միւֆթէ-խիր օլուր, Ղարպ իսէ անլէրին իճրաաթընտան միւթէլէղլիզ օլուր:

Էգմինէ ի գատիմէտէ հիւքէմա վէ իւլէմա Շարգատան զուհուր էաէր իտի, չիմաի տէ ան-լէր Ղարգատան զուհուր էտէր: Տիւնհա թէրս տէօնիւշ ֆարզ էթմէմէլի իլ:

Շարգըն տիւսթիւր իւլ հարաքէթ «Չաթլա-մատըն հա, էալաշ հալաշ:» սըր, Ղարպընքի իսէ «Շիմաի» տիր:

Շարգատա հաղմուր գըրթըզընտա սահրալար-տա ալէնի տուալարա գըյամ էտիլիր, Ղարգ-տա իսէ պու ինթիյաճա գարը սու գանալլարը քիւչաա վէ թուլումպալը ճէսիմ մաքինալար իսթիմալ օլունուր:

Ղարգատա ճին փէրի հօգ սըր, ճնլար Շարգա հիճրէթ էթմիլէր տիր:

Շարգատա Ալլահըն սէմթի վար սըր, Ղարգ-տա Ալլահ հէր եէրտէ հաղըր վէ նաղըր սըր: Շարգ մը հօգսա Ղարպ մը:

Հ. Յ. ՕՏԵԱՆ

ՏԻՆԻ

ՎԷՐՄԷՔ ԱՆՄԱԴՏԱՆ ՄԻԻՊԱՐԻՔ ՏԻՐ

Տաղարտան նիւպէտն էտիպ սիրաթիլէ տէ-նիպէ սօղրու ճէրէյան էտէն պիր չայճըղազ հօլունաա նէֆաթիլէսթ պիր կէօլէ թէսաաթի-էտէր: Պուշլար արաաթնաա չու սուրէթաէ պիր միւքիւալէմէ պաչլար:

Կհօլ. Է՛յ չայճըղազ, պէօլլէ չաղլայարազ նէ՛րէյէ ագըպ կիտիյօրսուն:

Չայնրղազ. Տաղարտան ալտըղըմ սույու տէնիպէ կէօթիւրմէք իչիւն թաճիլ էտիյօրմ:

Կհօլ. Ե՛յ, անմագ, նի՛չիւն պէօլլէ ագըլ-սըզճա մուամէլէ էտիյօրսուն: Պիւմէ՛ղմիսինքի

պիր աղ սօնրա հազըն հազըն չէմսի քէնաի
փէրթէվլէրինի իշրաղլէ հէր չէյի հազըպ զու-
րուտաճադ: Տահա էյի տիր քի սէն ճիւմլէ
սուլունու քէնտին իչիւն սաղլայասըն: Պէն պէօյ-
լէ հափարըմ, պիր տամլա պիլէ ախէրինէ
վէրմէմ:

Չայնըղազ: Էյ, մատէմ քի կիւնէչ պիր
աղ սօնրա հազըն փէրթէվլէրի իլէ հէր չէյի
հազըպ գափուրուր իմիչ, տահա էյի տիր քի
չիմտի ֆուրսաթ էլիմտէ իքէն, ագար կիտէր
վէ հօլումտա թէսատիւֆ էթտիյիմ նէպաթա-
թա հայաթ վէրէյիմ: Էյ կէօլ, խօշճա դալ:
Չայնըղազ պէօյլէ տէյիպ հօլա բէվան օլտու:

Մէհրա ը զըյըսընտա օլան կիւզէլ մէյվէ-
տար աղաճլար չայնըղազտան իչիպ նէմա
պուլսուլար, վէ սըգ վէ իրի հափրաղլարընըն
դօյու կէօլկէլէրինի սուլա պրազարազ չայ-
նըղազա սէյր էթտիլէր: Դուչլար անլէրին
տալլարընտա մէլճա պուլուպ օրատա լաթիֆ
նաղմէլէրինի թէրէնիւմ էթտիլէր: Կիւ-
նէչին հազըն փէրթէվլէրի օլ չայնըղազա
պիր զարար վէրմէտի: Չայնըն տէնիզէ
զամմ էյլէտիյի սու տախի պուխարա թահվիլ
օլունարազ, հաղմուր հայինտէ տաղլարա էնիպ
պէ թէքրար չայնըղազա զամմ օլունսուլար,
չէօյլէքի չայ հազըն էն հէրարէթլի կիւնլէրին-
տէ պիր զարար կէօրմէտի: Պիլաքս հէմ քէն-
տինէ, հէմ էթրաֆտաքիլէրէ հայաթ վէրտի:

Պազալըմ հէր պիր տամլասընը քէնտինէ հասր
էթմէք իւզրէ սաղլայան կէօլէ նէ՞ վազը օլտու:
Կիւնէչին հազըն փէրթէվլէրի անը գուրութ-
տու, չէօյլէ քի օրատա հայաթ էսէրի պիլէ
գալմատը:

Իշթէ հէր նիմէթ ու պէրէքէթին սալթ ա-
լընըլարը օլուպ, ախէրլէրէ վէրմէք իսթէմէյէն
ալիմլէրին հալը պու թէմսիլտէքի նէֆսթփէ-
րէսթ վէ խօսպին կէօլէ պէնդէր: Ինկիլիզէ-
տէ պիր տարպը մէսէլ վար. «Հէր նէ քի
վէրիբսէմ պէնիմ օլուր, հէր նէ քի սաղլար-
ոամ դայպ էտէրիմ»: Պու պէօյիւք պիր հագի-
գաթ տըր: Վէրէնէ վէրիլիր, ֆագաթ հէր չէյի
քէնտինէ հասր էտէնտէն էլինտէ օլտըն տախի
ալընաճադ տըր: Պու սա թապիի պիր դա-
նուն տըր:

ՎԻԳԹՕՐԻԱ Գ. ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ

Թաղա

ԱՆՏ Ը ԱԹԻԳԻՆ ՄԻԻՄՐԻՖ ԻՎԼԱՍ ԹԵՄԱԼԻ

Արիստոգոմ Ահա ը Աթիգին միւսրիֆ էվլա-
տը թէսմիյէ օլունապիլիր: Օ՛ էյի պիր փէտէրին
րահաթ խանէսինի թէքք էյլէյի զ տիյար ը զուր-
պէթէ կիթ միչ իտի: Լաքին պու միւսրիֆ օղուլ
սէֆահէթէ փէտէրի խանէսինտէ իքէն պաշլամըչ
իտի: Էօյլէ մուամչլէլէրտէ պուլունմուլ իտի
քի արթըզ փէտէրի խանէսինտէ, հաշայամազ օլ-
տու: Վազաա տօղրուտան անա իսեան էթմէտի,
լաքին արթըզ փէտէրինին հու լուրունտա տու-
րուպ ոնըն հիւզիւնէ պազամազ իտի:

Օ ֆիրար էթտի, լաքին ֆիլան էտէն քէն-
տիտի տէյիլ, փէտէրի իտի: Արիստոգոմ տէօն-
մէյի տիւչիւնմէզտէն էվվէլ Դուլիթ անըն «հա-
նընա կիթմէյէ հասրէթ չէքէր իտի»: Սէնէլէր
միւրուր էթտիքճէ Դուլիթ Արիստոգոմու ունութ-
մազ, անճազ ճնա տօղրու հասրէթի կիթտիքճէ
չիտտէթ քէսպ էտէր իտի: Օ ա կիթմէք իս-
թէր, լաքին կիտէմէլ իտի: Օ քէնտինէ կէլմէք
իսթէմէյօր, վէ կէլէմէյօր իտի: Նիհայէթ Յու-
վաք միւսրիֆ էվլատը էվէ կէթիւմէք իչիւն
պիր հօլ պուլտու: Դեկուէլլի զարընըն աղղըյ-
լա Դուլիթ տէտի քի, «Պիլ մութլագա էօլէ-
ճէյիզ, վէ հէրէ տէօքիւլիւպ տէ թէքրար
թօլլանըլմայան սու կիպի իզ. վէ Այլահ պիր
ճան բէֆ էթմէզ, անճազ մէնֆի օլունըն քէն-
տինտէն մէնֆի զալմամասը իչիւն չարէլէր
տիւչիւնիւր:»

Պուլուն իւզէրինէ Դուլիթ կէտտէրիպ Արի-
ստոգոմը կէթիւթտի, լաքին օ փէտէրինին հիւ-
զիւնիւ կէօրմէյէրէք ֆեհսի էվլինէ տէնաիւ:

Ահա ը աթիգին միւսրիֆ էվլատըյա Ահա ը
ճէտիտինքինին արասընտա միւշապիւն ճիւղլէր
օլտուլու կիպի պէօյիւք ֆարզլար տա վար
տըր: Իքիսինտէ տէ միւսրիֆ էվլատար սէ-
ֆիհանէ հաշայարազ փէտէրլէրի խանէսինտէն
ֆիրար էտէրլէր, իքիսինտէ տէ փէտէրլէրի
հասրէթլէ անլէրին տէնմէսինէ արզու էտէր,
իքիսինտէ տէ միւսրիֆ էվլատ նիհայէթ փէ-
տէրինէ ալտէթ էտէր: Լաքին պիրինտէ անըն
սալտէթի իչիւն գուլլարը չալըչըր, օ պիրինտէ
միւսրիֆ էվլատ քէնտինտի տիւչիւնիւր: Պիրին-
տէ օ՛ էսքի գալպիլէ կէլիր, օ պիրինտէ հէնի
գարար վէ հէնի գալպ իլէ կէլիր, «Քէնտինէ
կէլտի»: Պիրինտէ սալթ բիզգաթ վէ մէրհա-
մէթ իչ կէօրիւր, տիկէրինտէ առայէթ տախի
իճրա ի թէէսիր էտէր, «Լայըզ տէյիլիմ»: Պի-
րինտէ էվլատ փէտէրինին տէյիլ, «քէնտինտին

խանէսինէ, աէօնէր, օ պիրինտէ փէտէրինին
գուճաղընա տիւշէր: Պիրինտէ փէտէր, «Եիւ-
գիւմիւ կէօրմէսին» աէր, օ պիրինտէ «Սէյր-
տիպ պօյնունա ուրըլարադ անը էօփախ:»

Քրիստոսըն բէսմ էթմիլի փէտէր իլէ Ա-
րիստղոմըն փէտէրի, վէ Քրիստոսըն միսրիֆ
էվլատընտա իճրա օլունան խէլաս իլէ Արիստ-
ղոմուն խէլասը արասընտա նէ՝ պէօյիք պիր
ֆարդ վար տըր:

Լաքին պիր ճիհէթատէ Քրիստոսուն ինճիլի
վէ Դեկուէլի գարընըն ինճիլի պիրպիրինէ
փէք պէնդէյօր: Գարըն աէյօր, «Այլան մէնֆի
օլանըն քէնախնաէն մէնֆի դալմամասը իչին
չարէլէր տիւշիւնիւր,» Քրիստոս աէյօր քի,
«Փէտէրի տանս օ ուղադ իքէն անը կէօրիւպ
չէֆդաթ էթտի», վէ գայ օլան ղօյուն վէ
տիրհէմ թէմսիլինտէ Այլանըն կիւնանքիտը
արատըղընը խապէր վէրիր:

Քրիստոսըն թէմսիլլէրի դայէթ միւէսսիր
վէ անըն դայ օլան ղօյունլարը արամագ վէ
միւսրիֆ էվլատլարը աէօնտէրմէք իչին պիւ-
ֆիլի չայընմասը փէք լաթիֆ տիր: Լաքին
Քրիստոստան 10 ասըն էվվէլ, հէր թարաֆ-
տա փուլթիքէսթիլլին գօյու գուլմէթի հիւքմ
սիւրտիւլիւ պիր ղէմանտա Դէկուէտէն օլան
«աքըլը գարընըն տտիի Այլանըն մէնֆի օլա-
նը կէրի տէնաէրմէք իչին «չարէլէր տիւշիւն-
տիւշիւնտէն» պանս էթմէսի նէ՝ դատար լաթիֆ
վէ թէսէլլիպախը տըր: Էթրաֆտա օլան պէօ-
յիւք միլլէթլէր իլանլարընը տաղլար պաչըն-
տա եա պէօյիք հէյքէլլէրաէ քէյֆ էտիպ ին-
ուն գանը իչմէքաէ աէյու խայալ էտէր ի-
քէն, Իսրայէլ գալմը, «մէնֆիլէր իչին չա-
րէլէր տիւշիւնէն» վէ «միւղայագալարընտա
անլէր իլէ պէրապէր միւղայադա չէքէն» Այ-
լան վադ էտիյօրլար իտի: Պէլի Անտը Աթիպ
իլնամը իլէ Անտը ձէտիտ իլնամը այնի մէն-
պատան հիւպէնէն էթմիլ տիր, վէ այնի ինճիլի
թէպչիր էտիյօրլար: Իմտի Անտը աթիպ վէ
Անտը ճէտիտ ինճիլինին պու միւսրիֆ էվլատ
վէ չէֆիդ փէտէր թէմսիլլէրինին մանասը
նէ՝ տիր: Պունու տիկէր պիր պէնտիմիլտէ ի-
ղան էտէլիմ:

Յ. Գ. Գ.

ԻՅԻ ՆԻՕՐԷՆ ՔԻՄ

Հիչ պիր քիմսէ ինանմայօր
Արթըզ ճիհէ, չէյթանա,
Եէնի պիր թալիմէ անը
Տէֆ էթտիլէր պիր եանա,
Նէ այաղընըն իղի վար,
Նէ աէ գըղըն օղլարը,
Չիւն պէօյլէ բէյ վէրտի տիւնեա
Գուրթարտըլար ինսանը:

Քի՞մ տիր չօլ տուգաղլար գուրան
Միւմինին այաղընա,
Քի՞մ տիր տէլիճէլէր սաչան
Այլանըն թարլասընա,
Եէյթանա օ թարտ էտիլլի տիր
Պիր բէյի աղիմ իլէ,
Ֆապաթ քի՞մ տիր իչի կէօրէն
Պէօյլէ չօդ մէհարէթլէ:

Պիղէ տէրէր քի Օ արթըզ,
Արսլան կիպի կիւրլէմէլ,
Սէֆիլ ինսանլարը թուլուպ
Պուղտայ կիպի էլէմէլ,
Էօյլէ իսէ, քի՞մ տիր մէսուլ
Էյէր չէյթան հօգ իսէ,
Չիւն պուլուրուլ չար ճիհէթատէ
Հէր նէվ հիլէ տէսիսէ:

Հիչ հօ՞դ մը պիր ղէքի ալիմ,
Իլթէ քէնախնէ ֆուրսաթ,
Իզան էթսին, աճէպ քի՞մ տիր
Սէպէպի ֆըուդ ու ֆէստա,
Եէյթան տէֆ էտիլմիլ, էվվէթ,
Հէր քէս պունու տուլտուլար,
Լաքին քի՞մ տիր իչի կէօրէն
Պիլլէլիմ պիղ ճահիլլէր:

Ս. Օ. ՔԵՌԵԱՆ

Անկրիգա

ՊԻԼԻ ՍԸՆՏԷՅ

Պու կիւնլէրտէ Մ. Ամբրիգատա Պիլի Սընտէյ
իմինտէ եէնի պիր միւպէչչիր ղուհուր էթմիլ
տիր: Պու գաթ գօլէճտէ իքէն ճիմիասթիք օյուն-
լարընտա չէօհրէթ քէսպ էթմիլ օլան պիր կէնճ
օլուպ, չիմտի էհալլիյի թէվպէ վէ իմանա տա-
վէթ էտէրէք չէհրաէն չէհրէ կէզմէքաէ տիր:
Վալընտա գօլէճ թալէպէսինին գուլլանտըղը
պիր թագըմ տաի իսթիլլանլարը քէսրէթ իւզ-
րէ իսթիմալ էտէր. էլինին, գօլունուն, ճէսէ-
տինին վէ եիւզ վէ կէօղլէրինին հարաքէթլէ-
րի փէք գապա տըր, օ գատար քի նիհէլէր

միւսպէստէ պէտքէ գաղա լիսան վէ տիվարիս-
թիմալընը շէտիտէն մուսիւնդէ վէ թազպիւն է-
տիյօրլար: Լաքին ածայրպը չու տրի քի, նիւ
նօրդ վէ ֆիլատէլֆիա կիպի շէհրէրաէ պէօ-
յիւք իզտիւնամլար քէնտինի տինլէմէյէ կի-
տիյօրլար, վէ պու իճթիմալարառ նիչէլէր
թէվլէ Էտիպ Էնէնի Էօմր կէշիրմէյէ պաշլայօրլար:
Ֆիլատէլֆիոտաքի փեմսիլլիյնիս տարիւֆու-
նընտա պուլունան 6632 չալիլարլէրէ իւլ տէ-
ֆա վաշ Էյլէմիշ վէ Էէր պիւրնտէ 3000էր
սամիուն հազր պուլունմուշ տըր: Պու խըտ-
մէթլէրին պիւրիսինտէ թալէպէյի տահա Էյի
Էօմր կէշիրմէյէ գարար վերմէք իչիւն տալէթ
էթտիյնտէ 800 քիլի այաղա գալգմիշ տըր:
Ֆիլատէլֆիայա հազըն պիւր շէհրաէ պիւր կի-
րալի կիւնի իճրա Էթտիյի խըտմէթլէրաէ 30,000
գատար նուֆու հազըր պուլուն իուշ տըր: Պիւր
Սընաէյին զիյարէթ Էյլէտիյի Էէրլէրաէ մէյ-
լանէլէր չօգ զիյան չէքմէքաէ տիւրէր: Կիւն-
աէ 25—40 տօլար գաղանան մէյլունէլէր պու
մուպէշիլին զիյարէթինտէն սօնրա կիւն իլէ 5
տօլար չէքէպիլմիշլէր տիւր: Պու գաթըն կէ-
րէք պէօյիւք շէհրէրաէ վէ կէրէք տարիւ-
ֆունուն թալէպէլէրի արասընտա կէօրտիւյլ-
իշ, Ամէրիգատա տինին հալա իթիպարտան
տիւշմէմիշ օլտուզունու իսպաթ Էտէր:

Մ Ի Ի Թ Է Ն Է Վ Վ Ի

ԹՕԼՍԹՕՆԸՆ ՍՕՆ ՓԷՅԼԱՄԸ (*)

1910ըն կիւզ մէվսիմինտէ խաի Զարինա՝
ղայրի բէսի պիւր միւսահապէ իչիւն պէնի
ֆէթէհօֆտաքի հազըր սարայընա տալէթ
Էյլէտի, պու ֆէվզէլտաէ պիւր թալթիֆ խաի:
Հիսսի իֆթիլար իլէ տօլու օլարագ մուսայէն
սաթտա չահանի հազըր սարայա վասըլ օլ-
տըմ:

Զար՝ սատէ վէ ճիտաի պիւր սուրէթտէ
«Գօնթէս, սիզէ փէք խուսուսի վէ սրրի գա-
պիլնտէն պիւր վազիֆէ վէրէճէյիմ: Սիզի պիլ
մէճպուրիյէ տալէթ Էյլէտիմ», տէտի վէ պիւր-
տէն սիւքիւթ Էտիպ իֆա ի խըտմէթէ հազըր
պուլունտուղուն չիւպհէ Էտէրճէսինէ Էիւզիւ-
մէ պազտի: Պէն տէ նէզաքէթլէ Գէմէննա ի-
տէրէք «Թէվտի Էտէճէյինիլ վազիֆէ հազըր-
տա իչիթմէքլէ փէք պաթիլյար օլաճաղըմ»,

(*) Զարըն արդուսու իւզէրինէ Գօնթէս Նէսթէլա
Թօլսթօնըն պէօյիւք ամուսնուր Էէօ Թօլսթօ իլէ միւ-
մաիւնյին վէֆաթընտան պիւր գաշ այ Էվլէլ վուզու
պուլուն միւսպաթընըն թէրճէմէսի տիւր: Հ. Ն. Ս.

տէտիմ: «Փէք ալա,» տէվտա էթտի. Զար՝
Ալմանիա իմիւրաթօրը վէ Ինկիլթէրա գրալը
քէնտի թալէպէլիլլէ պէնի նախօշ պիւր մէվ-
գիյէ գօյաուլար: Պիւր իսթիյար Գօնթ Էէօ
Նիքօլայէվիշ Թօլսթօտան՝ տօղրուտան պիւր
փէյղամ ալմադ մէրազընտա սրրար, — փէք
թուհաֆ պիւր արգու: — վէ լաքին անլէրի
բէտա Էտէմէմ: Պու նապիք մէսէլէյի նասըլ
պաշա չըգարաճաղըմ պիլմէյ խալմ, չիւնքի:
սէօղ արամըլտա, պիլիւսինիլ Էա, օ իսթի-
յարըն թահրիթաթ վէ թալիմաթըն օ գատար
Էնէմիլլէթ վէրմէմ:

«Լաքին պու վազըթտա Զարինա՝ սիզի փէք
ալա պիլտիլինի վէ սիզին տէ անը չախն
թանըրընըր պանա սէօլլի: Զանըմճա
ազրապալըրընդ տա օլմալը: Էօյլէ իսէ չօգ
Էյի, թարաֆըմտան պու ալգուր չիֆահէն
Իսթիյար Թօլսթօյա թէպիլլի Էտէր վէ սիզին
վասթիլալա քէնտինտէն պանա պիւր փէյ-
ղամ կէթիլիլիսնիլ պէնի չօգ մէմիուն Էտէր-
սինիլ, պէնտէ օ փէյղամ Ինկիլթէրա գրա-
լընա վէ Ալմանիա իմիւրաթօրընա կէօնտէ-
րիլիմ: Լաքին Էօյլէ պիւր փէյղամ օլմալը քի
Էվլէճէ նէշը իսթիլի, Էա տա մուսթապէլ-
տէ քէնտիլինիլ պիլգաթ նէշը Էտէճէյի պիւր
չէյ օլմասըն:»

«Հաշմէթլու Էֆէնտիմ, հազըմտա կէօս-
թէրաիլինիլ պու միւսթէսնայի լութֆտան
տօլայը փէք պաթիլյարըմ, պու մազսէտ
իչիւն պիւր թէլիլի Գօնթը զիյարէթէ կիտէ-
ճէյիմ», տէտիմ:

Պիւր հաթիթա սօնրա պէօյիւք ամուսնալըն
չէհր խարիճինտէ պուլունան չիֆթիլլինտէ միւ-
սաֆիլ իտիմ, վէ զիյարէթիմին մազսէտինի
զըսսաճա քէնտինէ իյղա Էթտիմ:

Մէրազլէ պէնի տինլէտի վէ ճէվապէն՝
«Փէք թուհաֆ», տէտի, «Իմիւրաթօր վէ փա-
տիշալարա մէմիունէն փէյղամ կէօնտէրմէք
Իսթէրիմ, լաքին պիւրիւն հալաթըմտա փէյ-
ղամարըմ տաի Էհալլիյէ հազըմըմ, Էինէ տէ
պու մէսէլէ հազըրտա տիւչիւնէճէյիմ», «Էէօ
Նիքօլայէվիշ, հիչ սիյասի պիւր իլնամ, Է. խօս
ուսում ազվամա ալադատար պիւր փէյղամընը
Էօգ մը», տէյու սօրտու:

«Կիւզէլ պիւրթատալվուր», տէտի օ, «Հազի-
ղաթէն փէք աճայիպ պիւր թէհրիպէմ վար քի
օ պէնի սօն իքի սէնէ զարֆընտա շաշըրթմը
վէ պիւրաղտի Էթմիլ տիւր: Սնը նէ սուրէթլէ
իլա Էտէճէյիմի պիլմէյօրըմ: Անը պիւր լույա

Թէսմիյէ էտէմէմ, չիւնքի եազը մասամբն պա-
շնասա օթուրտուղում սրբատա պիլէ չօգ տէ-
ֆա անը կէօրմիւլիմ: Պաշգա սրբալարտա,
զանվալթը սասթընտան էվվէլ չափագ վազ-
թընտա պանա կէօրմիւլիւլ տիր: Ճիննէրէ,
եախօս ղէրիպ վազըալարը բուհլարլէ թէֆսիր
էթմէյէ ինանանլարտան տէյիլիմ, լաքին իթի-
րաֆ էտէրիմ քի պու էսրարէնկիւզ վազըայը
պիր հօլ իլէ թէֆսիր էտէմէյօրըմ: «Աճէպա
պիր իլհամ մը տրը» տէյիւ ոկօղիւնիւ քէստիմ:
«Օ նէվ պիր չէյ, լաքին փէք պէրբադ, օ
գատար պէրբադ քի, իլհամը մուհիւլ օլան
սուրէթի ֆիքրիմտէ աչըղճա թասվիր էտէ-
պիլիքիմ: Խուսուսա անը արղու էթտիլիմ
վազըթ տալլիթ էտէպիլիքիմ իմ էմին իմ քի
սիզ պուրտաս օլտուղունուզ վազըթտա պիլէ
անը եափապիլիքիմ: Անճագ պիր կիւճիլք վար
քի, իլհամ ղէմանընտա պիր չէյ եազամամ,
էլլէրիմ քեամիլէն հարէքէթտէն աուրուրլար:»

«Մաէլմէ: Դուհիյէ սէօյլէտիքլէրինիլի եա-
զարըմ:» տէյու իլալէ էթտիմ: «Փէք կիւլէլ
պու մէսէլէյի թէսվիյէ էտէր, տէրհալ պիրէր
չէյ սընայաճաղըմ, քեաղըտ վէ ղալէմ օրասա
մասանըն իւղէրինտէ տիր, ղալէմ եա գուրչուն
գալէմ իսթէտիլինիլի գուլլանընըլ:»

Պիր գաչ սանիյէ ղարֆընտա քեաղըտ վէ
գալէմ էլիմտէ պէօյիւք տաղիլէյի պէքէյօր-
տըմ: Սալտիտէ մուհարրիքիւրսիւնտէ ար-
գայա տօղրու տայանսը, կէօղէրինի էլլէրիլէ
գափատը վէ հալը վէճտէ կէլմիլ պիր վաղի-
յէթ ալտը, Օն տաղիլէ գաթիլէն հարէքէթսիլ
գալտը, սօնրա թէտրիճէն տօղրուլարագ էնկին
վէ նաղիք պիր սէսլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը:

* *

«Եաղընտա վուգու պուլաճագ վէ ճիհանա
ալազատար օլան վազըալարըն իլհարը տըր:
Թաղտիր ի պէյէր տէրեասը իւղէրինտէ չըպաղ
պիր գատընըն մէֆրէթ սիյահ կէօղէսինի
հիւղմէքտէ կէօրիւյօրըմ: Մէրգումէ հիւնիւյ-
լէ, էնտամըյլա, թէպէսսիւմիլլէ վէնիւտէ ֆա-
լիգ տիր: Գալմիար չըղընճա անըն արգասըն-
տան գօշույօրլար, հէր պիրի մէրգումէյի պիլ-
խաստէ քէնտինէ ճէլպ էթմէք իսթէյօր: Լաքին
օ՝ տաթի պիր աչըղպաշ կիպի ճիւղէսինէ տէ
միւսանանէ էտիյօր: Անըն եազուլ վէ էլմաս
սաչ թէղէրինաթը իւղէրինտէ քէնտի իսմի,
«Հըրսը թիճարէթ» տէյու հէքք էտիլմիլ տիր:
Մէրգումէ՝ սիւրլի վէ ճաղիպէտար կէօրիւ-
նիյօրսա տա անըն իլլէրինի խարապաթ վէ

ֆէրիտա թաղիպ էտիյօր: Անըն մէքրուհ
մուամէլաթ նէֆիս էտէն նէֆէսի, ալթուն կի-
պի մատէնի սէսի, վէ խաինանէ թամաքիար
պազընք՝ քէնտի սիւրլինէ գուրպան ալաշէն
գալմիլարա էն միւլիլք պիր ղէհր տիր: Վէ
պագ մէրգումէ քէնտի էլլինտէ պէշէրիյէթի
իլղալ էտէճէք իւլ մէշալէլի մէֆրէթ պիր չէմ-
տան թուրիւյօր: Իլք մէշալէ՝ պու տիւլէր
աչըղպաղըն շէհրտէն շէհրէ, աիյարտան տիյա-
րա կէզտիրտիլի աթէշ ի հարպը իմա էտէր:
Վաթանֆէրվէրիք՝ իսթիղամէթ աթէշինի գը-
ղըճըմլարլալ մուգապէլէ էտիյօր, լաքին նէ-
թիճէսի թօփ վէ թիւֆէնք կիւրիւլթիւտի օլա-
ճագ տըր: Իքինճի մէշալէ թէասսիւլ վէ բի-
յա ալէվլինի թաշըյօր: Օ անճագ հէյքէլլէրտէ-
քի վէ մուգաստէն միւլէսսիսէլէրին մէզպահ-
լարրնտաքի գանաթիլէրի եազըյօր: Սախթէ-
քեալըլք վէ թէասսիւլ ի տին թօխուլարընը
նէյր, վէ հալա պէշիքտէ օլան ֆիքրլէրի
թահրիք իլէ անլէրի քէնտի մէզալարընա թա-
ճիլ էտիյօր: Իւլիւնճի մէշալէ գանոնընքի
տիր, օ պիւթիւն պի աալ ու էսաս բիվայա-
թըն միւլիլք մէճմսուսը, քի իլք պէրպաս
վէ միւլմին իշինի ֆամիլիա ալրունիտէ իք-
մալ էթտիքտէն սօնրա, ֆիւնուհ, էտէպիլաթ,
վէ սիյասիյաթըն վասի ալէմինէ տէ իճրա ի
նուֆուլ էտիյօր:

Պէօյիւք իշթիալը ումումի 1912 տէ էվրօ-
փանըն ճէնուլը շարգի տիյարլարընտա իլք
մէշալէնին աթէշինէ պաշլայաճագ: Պու աթէշ
1913 տէ մուսրիպ պիր պէլա օլաճագ, օ սէ-
նէտէ էվրօփայը ալէվլէր վէ գան իշինտէ
կէօրիւյօրըմ: Մէյտանը հարպտան էիւքսէլէն
սուգիլիլ ֆիղանլար իշիտիյօրըմ: Լաքին 1915
է տօղրու չիմալտան ղէրիպ պիր ղաթ—հէնի
պիր Նափօլէօն—գանլը ֆաճիա մէյտանընա ա-
թըլաճագ: Օ՝ փէք ազ ասքէրի թալիմ ալմըշ,
եա պիր մուհարրիք եա տա պիր ղաղէթաճը
տըր: Լաքին էվրօփանըն պէօյիւք ղըսմը 1925
է գատար անըն գապղէ ի հիւքմինտէ գալա-
ճագ: Պէօյիւք աֆէթին նիհայէթի էսլի տիւն-
եա իշիւն հէնի պիր սիյասի տէվլէ աչաճագ
տրը: Իմփէրաթօրլըք եա փատիշանլըք գալ-
մայաճագ. պիւթիւն տիւնեա իթթիֆագ իլէ
պիր էյալաթը միւթթէնիտէ ի ազվամ թէշքիլ
էտէճէք: Անճագ տէօրթ արսլանլար մէվճուտ
գալաճագ.— Անկլօ-Սաքսոնլար, Լաթիլէր,
Սլաւլար, վէ Մօնկօլլար:

«1925 տէն սօնրա տինի հիսսիյաթտա պիր

թէպէտաւել կէօրիւյօրում: Այլգպագըն ի քին-
ճի մէշալէսի քիլիսէյի տէվրիւյ մահվ էթմիշ
տիր: Ախլադ թասալվուրը տտէթա զաիլ օլ-
մուշ: Պէշէրիյէթ՝ հիսս ի ախլադաան մահրում
գալմը: Լաքին օ վազըթտա պէօյիւք միւսալի
զուհուր էտէճէք: Ալլահ, բուհ վէ լայէմութ-
լըգ թասալվուրլարը եէնի պիր օճագտա էրի-
տիլէճէք: Թապիլ վէ ահէնկտար պիր տէվ-
րէ ի ախլադ պաշլայաճագ: Պու վազիֆէյէ
թալին էտիլէն զաթ՝ պիր Մօնկօլ Սլալ տիր:
Օ շիմաի տիւնեա իւզէրինտէ ումուրը եէ լմի-
յէսիլէ մէշղուլ օլարագ եաշայօր: Վէ պիր
զուվվէ ի ֆէվգ իւթ թապիա վասըթասըյլա
քէնտինէ իհալէ էտիլէն պու վազիֆէտէն պի
խապէր տիր:

«Իւչիւնճիւ մէշալէնին ալէվինէ պագ, ֆա-
միլեա ալագալարըմըզը, ֆիւնուհն վէ ախլագ
թասալվուրումըզը պէրպատ էյլէմիշ տիր:
Գատըն վէ էրքէք ալագասը ատի պիր չէրա-
քէթ հալինի քէսպ էյլէմիշ: Էտէպիյաթ վէ
ֆիւնուհն թէտէննի էթմիշ, սիյասի վէ աիսի
միւվագէնէսիլլիքէր, իխթիլալար պիւթիւն
գալմլարըն բուհանի թէմէլինի սարսըթմըշ
տըր: Էվրօփատա թէասսիւլ ի միլլիյէյէ գարը
մուհարէպէլէր, Ամէրիգատա սընըֆ միւճահէ-
տէլէրի, Ասիատա ճինս միւսատէմէլէրի եարըմ
ասըրլըգ թէրագգըյա մանի օլաճագլար: Լաքին
օ վազըթ, պու ասընն օրթատընտա, Լաթին
ֆըրգասընտան պիր գահրամանը էտէպիյաթ վէ
ֆիւնուհնն զուհուր էտիպ տիւնեալը պու մարագ
ը իճթիմաիտէն թէմիւզէյիպ գուրթարտըզը-
նը կէօրիւյօրում: Պու կիւնիւն ուսուլը իզտի-
վաճը եէրինտէ հայաթըն շաիրանէ իտրաքը իւ-
զէրինէ միւհսսէս ֆամիլեա ալագասը կէչէճէք:
Գալմլարըն կիթաիքճէ ագիլ օլաուզունը,
քէնտի թագտիրլէրինին էֆսիւնկէր իւհէսի-
նին իսիլեա վէ պիւթլանտան իպարէթ իտի-
յինի աշլատըզլարընը կէօրիւյօրում: Պիր վա-
զըթ կէլէճէք քի տիւնեա՝ պէօյիւք օրտուլա-
րըն, միւթէասսըպ տինլէրին վէ թէտէննի էթ-
միշ ֆիւնուհնն մէվճաւտիյէթինէ մէյտան վէր-
մէյէճէք: Հայաթ թէքեամիւլ տիր, թէքեա-
միւլ իոէ ֆիքրին վէ ճէսէտին սաստէտէն միւ-
րէքէպէ տօղրու թէրագգըսը տըր: Ճիհան սը-
րամասընն չէք ի հազրտա տէվր էտէն սու-
րէթինի կէօրիւյօրում, աաղլար իւզէրինտէ
կէճէ չէօլէսի կիպի նա՞սըլ թէպաիւտ էտիպ
զաիլ օլույօր: Հըրսը քիճարէրին էլինին պիր
հարէքէթիլէ եէնի պիր թարիխ պաշլայօր:»

*
* *

Մուհարրիր վէ միւսիհ իխթիյար սէօլլէրի-
նի պիթիրտի: Կէօլլէրինի աշաը, խաֆիֆճէ
թէլաշա տիւնիւհէճէսինէ պանա պագտը վէ
«Ուչուշա՞ մը վարմըլըմ, աֆիլընըզը տիլէրիմ»,
տէտի: Պու իւհաֆը քէնտինէ օգուտուզումա
վագար իլէ տինլէսի վէ սահիհ օլաուզունու
թասարգ էյլէտի: Թալէպիմ իւզէրինէ քեա-
ղաը իմգալայըպ խայր սուա իլէ պանա իա-
տէ իյլէտի: Այնի կիւնտէ քէնտինի պրագտըմ
վէ չէհրէ վիւսուլիմաէ տէրալ սարայա կի-
տիպ սնը Զարա թագաիմ էյլէտիմ:

(Գօնրէս Նէսրէյս Թօրսօ)

Միւթէրմիմ

Հ. Ն. ՍՕԼԱԳԵԱՆ

ՀԱՄՏԻ ԱՄԻՐԱԼԵԱՆ

Ապրիլ. 8 Մարաշ Գրիսթիւն էհալիսի իչին
հիւզնէնկիւզ պիր կիւն օլմուշ տըր: Իսթան-
պօլստան Մարաշ մէպուսը Յակոբ աղա
Խըրլագեանըն թէլէկրաֆը Մարաշը միւլաղըմ
Համաի էֆէնտինին վազըթսըզ վէֆաթընը
խապէր վէրմիշ իտի:

Համաի էֆ. Ամիրալեան Մարաշտա Հայ
Բող. ճէմաաթընտան Յովհաննէս աղա Ամի-
րալեանըն մախոուը օլուպ՝ Մանկապար-
սէգտէն պէտ իլէ սէվամի թահալ կէօր-
միւշ վէ 1912 տէ կիրմի սիննինտէ Իս-
թանպօլտա Հարպիյէ մէքթէպինի փէք մու-
վաֆֆագ պիր սուրէթսաէ իթմամ էթմիշ ի-
տի: Միւմաիլէյի իլք պէշ էրմիշի զապըթան-
տան պիրիսի իտի: Պատէհու գուրասը իւս-
կիւպէ իսապէթ էթմէքլէ օրսայա կիթմիշ վէ
պիր գաշ աշ սօնրա Պալգան մուհարէպէսի զու-
հուրընտա Իսկիւպ ասքէրի խասթախանէ-
սինտէ բահաթ մէմուրիյէթինի տէվամտան իսէ
վաթան իչին մէրտանէ ճիհատ էթմէք իւզ-
րէ Գուճանօվա մէյտանը մուհարէպէսինէ
աթըլմըշ իսի: Մանասթըր վէ Եանեա մուհա-
րէպէլէրինտէ տախի չէճիանէ ճէնի էյլէմիշ
տիր: Միւմաիլէյի հարպտա փէք չէճի պու-
լունմուշ վէ պիր քէրրէ տէ մէյտանը մուհա-
րէպէտէ գալմըլօլան թապուր գօմանտանընը օ-
մուզլարը իւզէրինտէ միլլէքճէ ուզագ պիր
եէրէ կէօթիւրէրէք անըն խէլասընա վասըթա
օլմըշ տըր:

Եանեանըն սուգութը իւզէրինէ տօղուզ
այ գատար Եունանիսթանտա էսիր գալըպ

ՀԱՄՏԻ ԱՄԻՐԱԼԵԱՆ

պատէհու իսթանպուլ վէ սօնրա մէզունէն Մարաշա ավտէթ էյլէմիշ իտի: Մարաշտա պու- լունտուղու պիր գաչ հաֆթալար զարֆընտա ասքէրի շէրէֆի, խօշ էնտամը, նէճիպ սէօ- պէթ վէ թավը ու հարաքեաթը իլէ էհալիյի քէնտինէ ճէլպ էյլէմիշ իտի: Մարաշտան ավ- տէթինտէ իսթանպուլտա ասքէրի շէրէֆինի լէ- քէտար էթմէք իւզրէ, իտարէ ի էօրֆիյէյէ վէ- ըլմիշ օլան պիր ժուրնալ քէնտինի հէմ վալիտէն վէ տօսթլարրնը փէք միւղթա- ըրպ զըլտը: Միւսթիլէյի Համաի էֆէնտինին հազարղընա կէօրէ իտարէ ի էօրֆիյէ հուզու- ըունտա վէրտիյի գաթի ճէվապը, «իսուսուսա պիր էրմէնի օլտուղունտա» մը, հէր նաար իսէ հասէստէն նաչի իտամըմա հիւքմ իչիւն թէչէպպիւսէր էտէնէր օլմուշ, իմաի հիւքմ էտիլէճէք իսէմ էտիլէյիմ, լաքին ասքէրի շէրէֆ վէ սատաղաթըմ լէքէլէնտիլմէսին,» քէլամընտան իպարէթ օլմուշ տըր:

Ատիլ գօմանտան վէ զապրթանըն չէհա- տէթլէրիլէ միւսթիլէյի պիրաաթ էթտիրիլմիշ վէ պատէհու պա իրատէ ի սէնիյէ գըրտէմինէ իքի սէնէ գամմ վէ պիր տէ իֆթիխար մի- տալէասը իլէ միւքեաֆաթլանմիշ տըր: Իչպու փարլագ խապէրտէն պիր գաչ կիւն սօնրաա- նըն աճըլը վէֆաթը խապէրի հէր քէսի փէք մաճոււն էյլէտի: Վէ Ապր. 12 Կիրակի էօյլէն վաղթընտա չանըն հազին սէտասը իլէ չօղլար Մարաշ Ապտէրէ Հաշ-Առէսարանսիան քիլիսէ- սինէ տավէթ էտիլտիլէր: Րուհպան վէ միւթէպէ- ընտան վէ էհալիտէն իպարէթ պէօյիւք պիր իզտիհամ քիլիսէյի տօլտուրմուշ օլտարպ, իքի Բահանայ իլէ իւչ փրօթէնթանթ չօպանլար պու հիւզնէնկիւղ խըտմէթէ իշթիրաք էյլէտի- լէր: Ճէմաթսա կէօղլէրինտէն եաշ ագ- մատըք քիմսէ սաչքի գալմամըշ իտի:

Երմի իքի սիննինտէ վէ միւսթազպէլի իւ- միտլէր իլէ տօլու պէօյլէ պիր կէնճ զապիթին վէֆաթընտա հէր հալ Ալլահըն քէնտի գալմը իչիւն տէրին վէ խայրը պիր մագ- սէտի վար տըր միւթալէասը իլէ գուվլէթլէն- մէք միւսթին օլապիլիյօր իտի: Նիչէլէր քէնտի էօյլմիլէրինտէ՝ ուզուն էօմրլէրինտէ օլտու- ղունտան զիյատէ տինհայա խըտմէթ էտէպիլմիշ տիրլէր: Պունուն Համաի էֆ. իչիւն տախի հազիւգաթ օլտուղընա ինանըրը: Վէ հէման ալթը հաֆթա մուգատտէմ օն պէշ սիննինտէ Բիւզանդ օղուլարընը զայպ էթմիշ իքէն 22 սիննինտէ ճիվան Համաիյի զայպ էտէրէք տախի քէսէրլէրի գաթլանմըշ օլան վալիտէնի իչիւն գալպէն իլանի գուվլէթ վէ թէսէլիյի թէ- մէննի էտէրիգ:

Մարաշ

Ա. Ա. ՇԻՐԱՃԵԱՆ

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

—Պուէնտ Այրէստէ պիր զազէթա իտարէ- սի եէնի պիր խապէր իլան էթմէք իչիւն տա- մը իւզէրինէ պուխար գուվլէթի իլէ պիր պօ- ըու չալար իմիշ, պու սէս 20 միլ ուզադտա իշիտիլի տէրէճէտէ հիւքսէք օլտուղունտան հիւքիւմէթ էհալիինն ասալիյինի իիլալ էթտի- յի իչիւն 200 լիրա ճէգա ալըր իմիշ: Ղազէ- թա հինէ պու պօրույու չալմաղա տէվամ է- տիյօր, չիւնքի պու եօլտա գազանճը տահա չօգ իմիշ:

—Ինկիլթէրրանըն 3 իւնճիւ ճօրճ գրալը ղէմանընտա պիր զիյաֆէթ էսնասընտա գապ- լարըն աղըրըլը սէպէպիւնտէն հէմէք մասաաը

չէօքմիւշ օլտուղունտան շիմտի հէր դիյաֆէթ-տէն էվլէլ խուսուսի մէմուրլար մասայը մու-այեէնէ էյլէրլէր իմիշ :

— Սինիօր Գրուզօ՝ մէշուր թէնօր թէրէն-նիւմ էսէն , Նիւ-Եօրգտա սէնէվի 40,000 լիրա գաղանմը , կէճէտէ 2—3 սաաթ թէրէննիւմ էսէրէք : Աւթթրալիտա 20 սէֆա թէրէն-նիւմ էթմէսի իչիւն 20,000 լիրա վերմիշէր կէթմէմիշ , շիմտի Պուէնօս Այրէստէ կիճէտէ 1,400 լիրա ալմագ իւղրէ գօնթուրաթ հաթմըլ տըր :

— Փարիզտէ Նէօյլիտէ հաշայան պիր տտէմ վար տըր քի պիօյլէք Նափօլիօն քէնտիւնի պէպէք իքէն գուճաղընա ալմըլ , իքի խիֆէրա-թօր , 3 գրալ , 10 ճիւմֆիւրիյէթ րէյիսի կէօրմիւշ , պիր տարպէ ի հիւքիւմէթ վէ պիր տա-խիլի մուհարէպէյէ սէյր էթմիշ , 105 հաշընտա օլուպ իսմի փիէր Շամիլ իմիշ :

— Ամէրիգատա պիր աաէմին 29ընճը չօ-ճուղու տուհայա կէլմիշ , մէրգուլ իքի սէֆա էվլէնմիշ :

— Ամէրիգատա էրքէքլէր էլպիսէյէ 1 սարֆ էյլէր իսէ , գատընլար 10 լիրա սարֆ էյլէմէք-տէ իմիշ : Պու արա Փարլամէնթ տէ պիր գա-նուէն վաղ էթմէք տիւշիւնիւյօր քի , գատըն-լարըն չափալարը Այիւլիւնուլ մատէնիւտէն հափըլըն . չէօյլէքի մօտա թէպտիլ օլտուղ-ճա չափգանըն չէքլիւնի թէպտիլ էյլէսինլէր , պու հօլ իլէ Ամէրիգա 60 միլիօն լիրա իւօ-նօմի էտէպիլէճէք իմիշ :

— Շիմտի Տը Զօրէսթ իսմինտէ պիր զաթ թէլիտիլ թէլէֆօն հաթիմագ տէրտինտէ տիր վէ էփէյի մուվաֆֆագ օլմուշ տըր : Ամէրիգա պահրիյէսինտէ թէճրիպէ էտիպ , պիր գաշ հիւզ միլ էօթէտէքի ինսան իլէ գօնուշտուլար վէ սէսինի թանըտըլար , ինկիլթէրրա ֆիւսընա պու ալէթտէն գօնուլմաղա պաշլամըլ տըր :

— Ինկիլթէրրա Փօսթախանէլէրինտէ սէնէվի 80,000,000 թէլէղրաֆ քէլիտէ օլունույօր :

— Մ . Ամէրիգատա 17,000,000 տան զիյատէ թալէպէ վար տըր , չէօյլէ քի պիւթիւն էհալի 90,000,000 իթիպարը իլէ հիւզտէ 25 ի մէք-թէպտէ տիր :

— Տիւնհատա էն զըյմէթլի քիթապ , իսպա-հանտա մահֆուղ , ալթուէն գափագըլը պիր Գուրան տըր քի , 10,000 լիրա զըյմէթլինտէ տիր :

— Տիւնհատա իլք պանգա 1400 թարիխինտէ վէնէսիկտէ թէէսիս օլունտու :

ՀԱՓԹԱ ԽԱՊԵՐԱԷՐԻ

ԽԱՐԻՃԻ

Ինկիլթերրանըն մալիյէ նաղըրը Մր . Լօյա ձօրճ կէչէն հաֆթա 1914իւն պիւսճէսինի փարլամէնթօյա թագաթիմ էյլէմիշ օլուպ , առ-տէ թէպլիֆ էյլէտիյի թէնսիպաթ հէր թարաֆ-տան թահսին էտիլմիշ տիր : Միւշարիլէյ : պու-տա մէմէքէթին թապիլի վէ սէնսի սէրվէթ մէնպալարընը թէշլիպ վէ թէվսի էթմէյէ վէ վէրկիյի ֆուգարա վէ ամէլէ սընֆընտան զալ-տըրըպ զէնկին սընֆ իւղէրինէ գօյմաղա սայ էյլէմիշ տիր : Մր . ձօրճըն պուստան պէշ սէնէ էվլէլին(1909) պիւսճէսինի թագաթիմ էթտի-յինտէ տէ պիր թագըմ էսասի իսլահաթ իտ-խալ էթմիշ իտի : Պու սէֆաքի թէնսիպաթը տախի էվլէլէքի կիպի , պէլքի տէ տահա զի-յատէ միլլէթին իգթիստաթ թէրագգըսընա մի-սաիտ աաա էտիյօրլար :

Էփիրիլիլի Սընավուտլար արաաընտաքի միւշքիւլաթը հալլ ու թէսվիյէ էթմէք իչիւն պէյն էլ միլլէլ գօմիսիօնըն մուսվէնէթինէ միւ-րաճաաթ էտիլմիշ իտի : Լաքին կէչէն հաֆթա զարֆընտա Սընավուտլար թարաֆընտան վու-գու պուլան պիր հիւճիւմ իւղէրինէ խուսու-մէթ թէքըրաէն պաշլամըլ տըր : Սընավուտլար Եոնանլարըն 200 գատար Միւսլիմանլարը պիր քիլիսէ տէրուշինտէ թէլէֆ էթտիքլէրինէ տաիր պիր խապէր իշիթմիշ օլարագ անյէրտէն ինթիգամ ալմագ իսթէմիշէր տիր : Էփիրտէ պու ուֆագ թէֆէք միւսաաէմէլէր ուղուն միւստէթ տէվամ էտէրսէ Սընավուտլար իլէ Եոնանլար արաաընտա մուհիմ հատիսէլէրին վուգու պուլաճաղընտան գօրգուլմագտա տըր :

Բուսիս հիւքիւմէթի Պէսարապիայը Բուս-լաշտըրմագ մագսէտիլլէ Թուլա վէ Բօսթօֆ թարաֆլարընտան Պէսարապիայա պիր խէյլի Բուս քէօյլիւլէրի հէրլէշարմէքտէ իմիշ : Բու-սիանըն Պէսարապիայը Բուսմանիա փրէնսի Գա-րօլա տիւլիւն հէտիյէսի մագամընտա վէրէճէյի րիվայէթ օլունույօր իտի : Պու իքի խապէր պիրի պիրինի թուլմայօր :

Սիլիլիա աաաաընըն Շարգ սահիլինտէ չէ-տիտ պիր հարէքէթ ի արղ վուգու պուլմուշ տըր : Գաթանիա վէ ճիւլարընտաքի պաղը չէ-հիրլէրտէ էփէյի էվլէր խարապ օլմուշ վէ հիւզ-լէրճէ ճան զայաթը վէ պինի միւթէճալիլզ հարալըլար վար տըր :

Տ Ա Խ Ի Լ Ի

Պիթքլիսե հար աղանդաւր. — Հարէքէթ ի
խոհանայէնն միւրէթթիպ վէ միւշէ վիպլէրինի
տէրտէպթ վէ մուհաքէմէ կթմէք վէ տնլէրի
ճէզա ի տէղալարրնա չարփապ իչիւն Պիթթիս-
տէ թէչէքքիւլ էտէն տիլան ք հարալ քէմալ ք
չիտտէթէլէ վազիֆէսնի իյֆա կթմէքտէ տիր,
Իսեանըն միւրէթթիպլէրինտէն 14 միւճրիմ
խտամ մահքիւմ օրմուշար վէ իշպու հիւքիմ
իրատէ ի սէնայէյէ իզթիրան էթմիշ ղարազ
մէվլէի ի իճրայա զօնուլմուշ արր: Իտամ օրու-
նանլար արասընտա Սէյիտ Ալի, Շէյիտ Շէհա-
պէտտին վէ Մօլլա Մուհիտտին տալսի պու-
լունմազտա արր:

Լիւիսահայա կիսեմ Օսմանը ճեպքի . —
Տախիլիյէ նազըրը Թալէտի պէյին լիյառէթի
ալթընտա վէ սապըգ Հարպիյէ նազըրը իզլէի
փաշա վէ սաիր պիր զաչ ազատան միւրէք-
քէպ պիր հէյէթ , պէրվէճնի մէօթատ Լիվա-
տիայա (Գրըբմ) կէլմիշ օւան Բուսիա Ձարը
հազրէթլէրինէ Սուլթանըն սէլամլարընը թէպ-
լիզ էթմէք իւզրէ էրթողրու Կաթիլլա Լիվա-
տիայա աղիմէթ էթմիշ տիր : Հէյէթ ի մախսուսէ
օրայա վասըլ օլմուշ վէ միլլի վէ ասքէրի մէ-
մուրին թարաֆընսան իշթիրամաթը ֆէվզէ-
լատէ իլէ դապուլ էտիլմիշ տիր : Բուսիա իա-
րիճիյէ նազըրը Մ . Սազանօֆ իմփէրաթօր հազ-
րէթլէրի նամընա հէյէթ ի մախսուսէյէ իյֆա ի
խօշամէտի էյլէմիշ տիր : Հէյէթ Բուսիա Օ-
թէլինէ նազիլ օլմուշ վէ պատէհու Բուսիա
Խարիճիյէ նազըրընա խտէ ի զիյարէթ էթմիշ
տիր : Իմփէրաթօր հազրէթլէրի էրթէսի Կիւն
հէյէթի հուզուրունա գապուլ վէ չէրէֆլէրինէ
պիր զիյաֆէթ քէչիտէ էթմիշ տիր : Հէր նէ
գասար Ձար հազրէթլէրի Լիվատիայը թէչրիֆ
էթտիքճէ պիր Օսմանը հէյէթլինին միւշա-
րիլէյէ Սուլթանըն սէլամլարընը թէպլիզ
էթմէսի էթթէտէն պէրի պիր առէթ ի նէզա-
քէթիքըվէրանէ օլմուշ իսէ տէ , պու տէֆա
Լիվատիայա իրսայ օլունտն Օսմ . հէյէթլինին ,
պու ֆուրսաթտան պիլիսթիֆատէ պազը մէ-
սաիլ ի սիյասիյէ հազգընտա տախի Բուս թիճալը
տէվլէթի իլէ թէաթիլի էֆքետըր էտէճէյի , մու-
հազգաք կէօրլէնիւյօր վէ Թալէաթ պէյին պու
հէյէթլին լիյասէթլինտէ պուլունմասը պունա
պիր տէլիլ աստ օլունմագտա տըր : Ձանն
օլունտուզունա կէօրէ , Ատալար մէսէլէսի վէ
Թիւրք-Յունան միւնասէպաթը մէվզուր պահա

օլաճաղ մէտախիլի սխյասիյէնին էն մուհիմիմինի
 իէնչքիլ էաէճէք տիր, իսթմանդօլ Բուսիա սէ-
 ֆիրի Մ. աը կիրս տախի, Օսմանլը հէյէթինի
 Ձար հազըէթլէրինէ թագաւոմ էթմէք իւզըս
 Լիվատիայա աղիմէթ էթմիչ տիր: Պու միււ-
 նառէպէթլէ թիրքճէ դազէթալարըն Բուսիա
 լէճինոմ գուլլանտրդարը լիսան չայանը տիգ-
 դտիլ սըը: Լիվատիա հէյէթի կէնճ թիրքիա-
 նըն Բուսիանըն տօսթլուդուհու թագտիր էթ-
 ախինի վէ տօսթլուդ հասըլ էթմէք իչիւն սար-
 ֆը մէսաի էթմէքաէ օլաուդուհու իսպաթ է-
 ախօր, թիրքլանըն Ֆրանսա վէ Ինկլիթէրրա-
 տան սօնրա Բուսիա իլէ սէ օլան մուալլագ
 մէսէլէլէրինի չալլ էթմէքաէ պուլունմասը
 թիրքլա սխյասէթ ի իսարիճիյէսինին իթլաֆ
 ը միւսէլլէս թարաֆընա մէյյալ օլաուդու-
 հու կէօսթէրիօր: Թալէպթ պէճ Լիվատիատան
 ալատէթլինաէն սօնրա Քուքրէչէ աշիմէթ էտէ-
 ճէք տիր: Պու սէյահաթ տախի սխյասի պիր
 մահիյէթի հաիզ օլաճաղ տրը:

Միլթոնի վրա. — Հարպընց նազըրը Էնլէր
 փաշա պէրաի թէ ֆթիշ մաիյէթինտէ պազը
 էրքիտնը հարպընց իլէ պէրապէր նիգարայա
 աղիմէթ էթմիշ տիր: — Փօսթա վէ թէլէկրաֆ
 նազըրը Ոսկան էֆ. Գօնիա թարիպիյէ Իսթան-
 պուրա պլաէթ էյլէմիշ տիր: — Եննի իտարէի
 վիլայաթ գանունը մուճիպինճէ Մէճլիսի իտա-
 րէ սզալարը թէմսիլի նիսպի ոսուլուլա ին-
 թիխապ օլունաճապ սըրլար: — Ապսիւշ Հա-
 միտին իքինճի քեաթիպի Արապ Իզպէթ փա-
 շա վէ Մէհմաճ փաշա Իսթանպուլա կէշմիշ
 տիրլէր: — Մէճլիսի այանլն քիւշաաընտան
 տէրիւշ սօնրա սապըգ Այան ըէյրիի Ֆէրիտ
 փաշա (Այնապլետ), Սիւլէյման փաշա, Փոփո-
 վիշ վէ Թէլզոլ էֆ. լէր իսթիֆա էտէճէք
 տիրլէր: — Օսմանլը օրաուսունուն միւֆէթթիշ
 ի ումումիսի Լիման փաշա մայէթինտէ պիր
 հէյէթ օլարապ Իզմիրէ տաքէրի իսթիւքեամա-
 թը թէֆթիշ էթմիշ էլթիշ տիր: Միւշա-
 րիլէյ Իզմիրէն Մալնիտա, Սօմա վէ Պան-
 աըրմայա տախի կէլիշ տիր: — Սուլթան Օս-
 ման Տրէսնօթը Յունիս 15տէ Իսթանպուլ իմա-
 նընտա պուլունապիլէճէք տիր: Բիշաֆիէ իսէ
 ճոտան պիր գաշ կիւն ոսնրա միւվառէլէթ
 էտէճէք տիր: Իսթանպուլտա պուլունան 210
 գատար մէպուսլարա Մոյիո լաէ Մէհ-
 լիսի Մէպուստան քիւշաաընտա հազըր ոլու-
 լունապ իչիւն տալէթիյէլի իրսալ օլունմուշ
 աըր: Շու հալտա մէճլիսին քիւշաաըր էքսէրի-

յէթ ի վաթիւն իւն ի ճրա օլունաճագ արբ: Վի-
լայաթը Շարգիյէտէ խնթիւապաթ մուամէլա-
թընըն թէսրի օլունամառ իշխան էվամիր իւլա-
զըմէ իթա օլունամառ արբ: Մէճլիս ի մէպուսա-
նըն քիւշտարնտա գրաաթ օլունամառ նուրթը
Սուլթանի թանգըմ օլունամառ ղէ մէճլիս ի վիւ-
քէլանըն սոն իճթիմարնտա քէսպ ի դա-
թիյէթ էթմիշ տիր: — Թէմէթթիւ ղէրիլիս-
նին էճնէպիլէրէ թէշմիլի իշխան ճէրէ-
յան էթմէքտէ օլան միւղաքէրաթ խիթամա
էրմիշ տիր: Էճնէպի սէֆարէթխանէլէրի նէ-
թիճէ ի միւղաքէրաթը Տիւվէլ ի մաթպուս-
լէրինէ պիւտիրմիշէր ղէ թալիմաթ թալէպ
էթմիշէր: Պիւթիւն սէվլէթլէրին մուվաֆտ-
դաթը իսթիհնալ էտիլաթտէն սոնրա միւլ-
թէլիթ գոմիսիոն ինզար էտիլմիշ օլան Փրօ-
թօգօլը խաղա էտէճէք տիր: Պիւսիրրէ պու
Փրօթօգօլա իսթիհնալէն մուսէտէլէր թէ-
աթի օլունամառ արբ: — Էճնէպի միւֆէթի-
թիշ ի ումուսիլէր իւն Տախիլիյէ նէզարէ-
թի արաորնտա վաղիյթէլլէրինէ միւթէալ-
լիզ միւղաքէրաթ ճէրէյան էթմէքտէ տիր:
Հէր պիր միւֆէթիթիշ ի ումուսիլէ սէնէվի 2400
լիրա մաաշ թախիս օլունամառ արբ: Տախիշ ի
թէֆթիլիյէլէրինի տէվրէ չըգաղլարընտա աշ-
րըճա խարճարալարը տախի խաղինէ ի տէվ-
լէթտէն թէսվիյէ օլունամառ արբ: Հէր պիր
միւֆէթիթիշ ի ումուսիլին էմրի պիթընտա լիւ-
զում օլաւզու գատար թէրճէմանլար, քեա-
թիպլէր ղէ սախր մէմուրիյն պուլունամառ
արբ:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Ս. Բարիլիյին խաթիպար. — Պու հաթիթանըն
էն ղիյատէ ճալիպ ի մէրագ մէսէլէլլէրինալն
պիրի Ս. Բաթրիզ Զաւէն էֆ. նին իսթիֆաաը
մէսէլէսի տիր: Պու իսթիֆայա մո ճիպ օլան
հալ ու քէյթիյէթ պէր վէճն ի աթի տիր: Ազ-
գային երեսիոխան ժագ Սայապպահան էֆ. Ս.
Բաթրիզ էֆ. ալէյհինալէ Ազաւանուրստա թաշ-
գիրամիզ պիր ալըզ մէքթուպ նէշր էթմիշ ի-
տի: Ս. Բաթրիզ իզլէթ ի նէֆսինի մուհա-
ֆազա իշխան պաշպա պիր չարէսի օլմայտարագ
պիր մէքթուպ իւն Ազգ. Ժողովա միւրաճէաթ
էտիպ պու աչըպ մէքթուպուն մուհարրիի
հազգընտա լազըմ օլան թէրթիպաթըն եա-
փըլմասընր թալէպ էթմիշ տիր: Ազգային ժո-
ղով սոն իճթիմարնտա մէսէլէյի միւղաքէրէ է-
տիպ մէսէլէյի պէրա ի թէտգիզ տիա օլուն-

զու գոմիսիոն հէվալէ էյլէմիշ տիր: Պու իսէ
տուպրատան Ս. Բաթրիզէ իթիմասարգըզ իյ-
մա էտիյոր իտի: Իշթէ Բաթրիզ էֆ. պու վա-
գըա իւզլէրինէ սէյնալ իսթիֆանալնի
թաշրիր էտիպ Ազգ. Ժողովին Ասենապէս Գափ-
րիէլ էֆ. Նորատունիեանա իրաւ էյլէյէճէյի-
նի պիւտիրմիշ տիր: Հէր նէ գատար Ասենապէս
էֆ. Ս. Բաթրիզի իսթիֆասընը կէրի ալ-
մազա իգնա էթմիշէ չալըշմ: Իսէ սէ, մու-
վաֆֆագ օլամամըշ արբ: Իսթիֆա մէսէլէսի
հալ օլունանա գատար միւլաքիլէյն մուվագ-
դաթէն իտալէ ի ումուս իտէճէք տիր: Ս.
Բաթրիզին իսթիֆաաը խապլի էհալի իւ-
զէրինալէ էտէֆէնիլիզ պիր թէլսիր իճրա էյլէ-
միշ տիր: Էհալի թարաֆընտան պիր չօզ հէ-
յէթլէր Բաթրիզին հուգուրունա չըգարագ վա-
զը օլան հատիոնէտն սուլայը էտէֆէլլէրին պէ-
յան ղէ իսթիֆասընը կէրի ալ հարընր թէլմէնի
էթմիշ տիրէր: Էֆքեարը ումուսիլէնին Ս.
Բաթրիզ էֆ. ալէյհինալէ վազը օլան թէզա-
հիւրաթը սամիմանէսի, իսթիֆասընը կէրի ա-
լաճաղլիա իտիտ պախշ էթմէքտէ տիր:

Միսթէնիլի. — Միւրաիլ Փորթուզալեանըն
հաթի ը ֆաալանէսինին 40ընճը սէնէ ի տէվ-
րիյէ յորեղեանը փրթի Շանտա իճրա օլունամառ
արբ: Յորեղեան միւնասէպէթլիյէ հաթիլ օլան
1000 միւրանըզ լիրաը Յորեղեան հէտիյէ օ-
լունամառ արբ: Զիյնէթ ի մէզքիւրէալ Պ. Է.
Ահիսունի, Վիւր. Շմաւունեան, Տիկին Թէոդիկ,
Յ. Շահրիլեան էֆ., Տօզ. Բաշահան ղէ սաթ
պիր չօզ իսթիպլէր ֆարըլը հէյէթլէր ղէ ճէ-
միյէթլէր համընա միւհթէրէմ Յորեղեան
թէվէճճիւհ ղէ իշթիլաթլարընը արզ էթմիշ
տիրէր: Միւրաիլ Ընկերութիւն փորթուզալեան
էֆ. յէ Պասույ անդալ իւնվանընը վէրմիշ ղէ
պու քէյթիլլէթի միւլիր չէհատէթնամէ չէտիտ
ալըզլար արաորնտա Վիւր. Շմաւունեան թա-
րաֆընտան Յորեղեան թազտիմ օլունամառ
արբ: — Էրմէնիոթիան վիլայաթը միւֆէթիթիշ ի
ումուսիլէրի Մ. Հօֆ ղէ Մ. Վէսթէնէնի Բաթի-
լիլիանէյի ղիյարէթ էտիպ Ս. Բաթրիզ էֆ. յէ
խտէ ի վիլիթա էթմիշ տիրէր: 45 տազիզէ
գատար տէվամ էտէն միւլապաթ էնասընտա
էրմէնիոթանա ղէ թաթպիզ օլունամաղը իս-
լահաթա տաիր ումուսի պիր թարգուս թէա-
թի ի էֆքեար օլունամառ արբ: — Էրգրուստա
ինթիլապաթ իլէրի կիթմէքտէ տիր: Բաթի-
լիլիանէ Վարզգէս ղէ Պոյաճեան էֆ. լէրի
հաղէտ կէտթէրմիշ ղէ իթթիհասընը մէրքէզի

պոռնուս գապուլ էթմիշ խոր: Փագաթ էրզրումս իրթիհատ չիւպէսի կէօրիւնիւյօր Վարդգէս էֆ. իւէ Մատաթիւան էֆ. նին ինթիխապընա չալըլըօր վէ փէք ինթիմալ պու իքի՝ մէպուս ինթիխապ օլունուր: — Էվլատսըզ պիր էրմէնի՝ Պէյ օղլունտա 3000 լիրատան ֆազլա գըլմէթի օլան էմլաքընը, վէֆաթընա գատար վարիաթընը քէնտի վէ գէվճէսի ալմագ չարթըլա, Ագգ. Հիւանդանոցա վասիյէթ էթմիշ տիր: — Ամէրիզա առաջնորդընըն Փաթրիգիսանէյէ իրսալ էյլէտիյի պիր մէքթուպընտան անլաչլարդընա կէօրէ Ամէրիզատա միւթէվէֆֆա Խըրմեան կաթաղիկուսըն ղիքրի իչիւն թօփլանան ֆօնա 1000 ինկլ. լիրասընը թէճավուզ էթմիշ օլուպ, սէնկվի 52 ինկլ. լիրասը ֆաիզ կէթիլիյօր վէ իսնէ գօմիսիօնու տախի մէղքիւր մէպլաղը Վարագայ Վանքընա մէրպութ Հայրիկիւան մէքթէպիւնին զրաաթ չիւպէսինէ թախսիսինի գարար վէրմիշ տիր: — Մալիւմ օլտուղու իւզրէ Փաթրիգիսանէ Մինաս էֆ. Ջէրաղը Պիթիլիս մէպուսլուզունա նամղէտ կէօսթէրմիշ տիր: Ախրիւն Պիթիլիստէն ալընան րէսմի պիր մէքթուպտո, էհալիտէն պագըլարըն միւմաիլէյնի թէէսիլինի Թիւրքէր նազարընտա քէսը էթմէք վէ քէնտիլէրին Դաշնակցական նամղէտինի ինթիխապ էթտիրմէք իչիւն հէր տիւրլիւ ալլագ վասըթալարա միւրաճաթատա թէրէտտիւտ էթմէտիքէրի պէյան օլունմուշ տըր: — Փաթրիգ էֆ. Երուսաղէմէ միլլէթ թարաֆընտան կէօնտէրիլէճէք օլան մուրախաալար իւէ Պապը ալլիյէ ազիմէթ էտէրէք անլէրի Թալէաթ պէյէ թագտիւմ էթմիշ վէ Փաթրիգիսանէնին մուրախաալարընա հիւքիւմէթ թարաֆընտան լաղըմ կէլէն մուալլէնէթ վէ սուհուլէթին կէօսթէրիլմէսինի թէմէննի էթմիշ տիր: Թալէաթ պէյ, պու խուսուստա հէր տիւրլիւ մուալլէնէթին իսլրաղ օլունաճաղընը վէ պու պապտէ Գուստ միւթէսարըրֆընա պիր մէքթուպ կազաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր: Շուհալտէ Երուսաղէմտէ մուրախաալար ալէյնիտէ գուհուրու միւլէթմէլ օլան իսեանըն էօնիւ ալընըն տէմէք տիր: — Մարաշ Հայ-Լուս. քիլիսէլէրինտէ պու Զատիկ միւնասէպէթիյլէն Բշ. կիւնիւ մէզարիսթանա չըգմամաղընը թալսիյէ վէ թէնպիհ էտիլմիշ վէ գալմ տախի հիւրմէթլէ իթաաթ էյլէմիշ տիր: Պու թէնպիհտէ մագսէտ օլ կիւնտէ վուզուը միւլէթմէլ օլան տիւնէվի հալլարըն էօնիւնիւ ալմագ վէ

գալմըն րուհանի հալինէ իւրաթէթ էթմէք խոր: Մարաշ Հայ-Լուս. քիլիսէլէրի ֆահանայլարա վաֆթիլը սուն օրհնիֆ վէ էնվաի սըրալարտա վէրիլմէսի տէհրլէրտէն պէրու ստէթ օլմուշ օլան էլտէն ազլէ վէրմէք սուսուլունու քեաթիլէն գալարընը վէ ճիւմէ իրատ քիլիսէ սանտըղընա կիւլէճէք տիր, վէ գալմ հոգեւոր տալի հաղըմըն օլարագ քահանայարա մաաշ վէրիլիյօր: Շուհալտէ ֆահանայնըն զիյալրէթի փարա ալմագ իչիւն տիր թէսալվուրը գալարընըն տըր: Մարաշ Լուս. պիրատէրլէրին պաղը էօյլէ աաղըլար ալարագ իսլաշաթա գուլվէթ վէրմէլէրի թապաիքէ չայան տըր:

Փ Ր Օ. Ճ Է Մ Ա Ա Թ Ը

Նիւ-Եօրպըն էն մէշուր վաղլարընտան Տօգ. Ճաուէթ վէ միլիօնէր Մր. Քէնէսինին գէվճէսի, վէ Տօգ. Շաֆլըր վէ Երիզալան Պօրտան սէր քեաթիպլէրինտէն Տօգ. Հօլսի չէհրիլիզի զիյարէթ էտիպ, Կիրաիլի կիւնիւնտէ Տօգ. Ճաուէթ Րօպլըթ գօլէճտէ, Տօգ. Շաֆլէր Գօնսթանթինօփըլ գօլէճտէ վէ Տօգ. Հօլսի Պայալ Հաուստա վազ էթմիշլէ տիր: — Տօգ. Ա. Նազգաչեան 7 ալ գատար Ատանատա գալտըգտան սօնրա պու հաֆթանըն Փազար էրթէսի կիւնիւ իսթանպուլա ալտէթ էյլէմիշ տիր: — Պատ. Ս. Բըղիան պու հաֆթանըն Սալը կիւնիւ Ամէրիզատան չէհրիլմիյէ վասըլ օլմուշ տըր: Պիր գաշ կիւնտէն Մէրսինէ կիթմէք իւզրէ պուրատան հարէքէթ էտէճէք տիր: Իւմիտ էտէրիգ քի Կիլիկիանըն պօշ պուլունան միւնպէրլէրինին. պիրինտէ մուլաֆֆագիլէթլէ իֆա ի վաղիֆէ էտէճէք տիր: — Վան միսիօնէրի Տր. Բէյնօլտս, Վանտա պիր գօլէճ թէէսիս էթմէք մագսէտիլլէ իսնէ թօփլամագ իւզրէ Ամէրիգայա կիթմիշ օլուպ միւմաիլէյն 100,000 սօլար թօփլամագա չալընաճագ տըր: Պունուն 10-12,000 սօլարընըն Ամէրիգա էրմէնիլէրինին վէրմէսինի արղու էտիյօր: Զաթէն չիմաիյէ գատար էրմէնիլէրտէն 5,000 սօլար թօփլամըն տըր: — Էմմանուէլ քիլիսէսի Զատիկ խըսմէթինտէ 685 դրշ. ճէմ էթմիշ օլուպ նըսֆընը Պրուսա վէ տիկէր նըսֆընը Անթապ էյթաթիսանէսինէ կէօնտէրմիշտիր: — Էրմէնի մուհիպպի ճէյմս Պրայս պու հաղընլարտա Պէյրուլ գօլէճինի զիյարէթ էյլէմիշ վէ օրայա միւլապէլէթինտէ իւք տէֆա էրմէնի թալէպէ վար իտէ անլէրի կէօրմէք իսթէտիլինի խապէր

վերսիւն, վէ անկէր ճէմ օլտուղունտա անկէրէ պիր թաղում ճէտարէթպաչ սէղլէրլէ պիր նուրթ իրաս էյլէմիշ տիր: — Էնգարէ Փրօ. ճէմտաթը իսթանօղ քիլիսէսինին չիւղէսի իտիր: Պու քէրլէ Մայիս 3 տէ Անա քիլիսէսին մուալլէնէթիլլէ այրը պիր քիլիսէ թէշքիլ օլունմուշ տըր: Մէղքիւր քիլիսէ Վեր. Գ. Ապլահատեանը պիր գաչ հաֆթա իչիւն կէլիպ արալարընտա իչլէմէյէ տալէթ էթմիշ, վէ միւմաիլէյս պիր ֆուրսաթ պուլտուղունտա կէլէճէյնի վատ էյլէմիշ տիր: — Էնգարէ քիլիսէսի Գայսէրլէյէ թէպլիր ի պէշարէթ հէյլէթինէ պուսէնէ իչիւն այտա 1/4 լիրա վէրմէյէ վատ էթմիշ տիր: Էնգարէսին Հաւաղգային լուսաւ ճէմիլլէթի կէչլէն գըշ միւստէթինտէ, քէնտի թէճէմմիլլէրինի Ինճիլի քիլիսա պինտընտա իճրա էյլէմիշ, կէճէլլ ըին միւսատէսի գալմաաղը իչիւն Ապրիլ 17 ծիւմա կէճէսի ոճն թէճէմմիլլէսիւ ագտ իլէ Ինճիլի քիլիսէ հէյլէթինէ մէմնուսիլլէ պէյան էտէրէք այրըմըշ տըր: Քիլիսա պիր Կիրալիլլի՝ Ապլա քիթապ Կիրալիսի օլմագ իւզրէ թախսիս էթմիշ վէ մինպէրտէն Քիթապը Մուգատտէսին տիւնհայա օլան ալագասար հաղգընտա վաղ իրատ էտիլմիշ տիր: Պունուն նէթիճէսի օլարագ 8 մէճ. հասըլաթ օլմուշ, պու մէպլաղ տա մահալընա կէճնտէրլլմէք իւզրէ, Քիթապը Մուգատտէս աճէնթի նազարէթ էֆ. Մօստիչեանա թէսլիմ օլունմուշ տըր: — Ումում Կ. Ք. չիրքէթի նազըրը Մր. Ճէյգըպ Մայիս 2 տէ Աֆիօն-Գարա-Հիսարը գիյարէթ էտիպ Կիրալի կիւնիւնտէ ֆաիտէլի խըտմէթլէր իճրա էյլէմիշ տիր: — Իսկէնտէրունտա Երիցալիւն միսիօնէրլէրին ինչա էթաիրալիլ քիլիսէ պինտը պու եաղընլարտա պիթմիշ օլարագ Մայիս 3 Կիրալի կիւնիւ թախսիս խըտմէթի իճրա օլունմուշ տըր: — Նիյտէտէ Զատիկ միւնասէպէթիլլէ կէօրիւլէն խըտմէթլէրլէ պէրապէր Աչա ի Բապպանի տէ իճրա օլունարագ 3 չօճուպ վաֆթիլ օլունմուշ տըր: — Զատիկ Կիրալիսինտէ Մարաչըն իւչ Ինճիլի քիլիսէլէրինտէ իճրա օլունան Աչա ի Բապպանի միւնասէպէթիլլէ քիլիսէլէրտէ գապուլ օլունան աղալարըն առէտի 120 յի թէճաւուղ էթմիշ տիր: — Ալմանիատան փաթթօր Յէլըր պիր գաչ այ մուգատտէմ Մարաչա կէլմիշ օլուպ, Միս Բօնըր իլէ ճիվար գարիլլէլէրի գիյարէթ էթմէքտէ պուլունույօր: — Ատանատան ալարըրմըղ պիր մէքթուպտա հալըմըշ տըր քի, «Ատանա Փրօթէսթանի ճէթի-

յէթի պէյն էլ միլէլ խաթթալիանէսինտէ օլան հուգուղունը իթթիֆագա հաղըն պիր ըյ իլէ Ամէրիպան Պօրտ չիրքէթինէ թէքք էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր: — Թարսուս քիլիսէսինին ինչաը իչիւն ֆէրմանը Եահանէ սառըր օլմուշ օլարագ Ապրիլ 24 տէ վաղը էտա մէրասիմի իճրա օլունտու: — Ատանատան Սուպի փաչա մէպուս ինթիլապ էտիլտի: — Գօզան (Սիս) սանճաղընտան տախի Մատթէոս էֆ. Նապլանտեան մէպուս ինթիլապ օլունտու: — Ապրիլ 27 տէ Ատանատա Ճիւլուս շէնլիքլէրի իճրա վէ վալի իճէտիս Իսմայիլ Հապը պէյին մէմուրիլլէթինի միւթէգամմին ֆէրմանը հիւմայան գրաաթ էտիլտի: — Ապրիլ 27 տէ Ատանա էրմէնիլլէրինին եչնի Առաքնորը Գեր. Գէորգ վրգ. Արսլանեան շէրիմիլլէ վասըլ օլտու: — Ատանատա վաղը Ամէրիպան գըղլար մէտրիսէսինէ եչնի վէ կիւղլի պիր պինա եաիլըմագտա տըր, պու պինա չօգտան պէրու հիսս օլունան պէօյլք պիր ինթիլաճա խըտմէթ էտէճէք վէ միւլէսսէսէ ի մէղքիւրէսին մուվաֆֆաղիլլէթինէ պատի օլաճագ տըր: — Մաթթիլլէթինէ պատի օլաճագ տըր: — Մաթթիլլէթինէ Սյնթապտան ալարըրմըղ խապէրէ կէօրէ Տօգ. Շէփըրտ պիր ամէլիլաթ էսնաաընտա տիւշէրէք խաթթա օլմուշ վէ չիմալ խաթթալիանէտէ հաթմագտա տըր: — Սապըգ Այնթապ էթթաթիսինէ միւտիլի Յարութիւն էֆ. Յովհաննէսեան (Հալաճեան) Մայիս 5 տէ Այնթապտա վէֆաթ էյլէմիշ տիր: Յովհաննէսեան էֆ. պիր գաչ սէնէ էվլէլ նուզուլ իլլէթինէ տիւշար օլմուշ իտի:

Միսիս Քէնըտի կէտիք Փաչատա ինչա օլունմագտա օլան Փրօ. Քիլիսէ պինասընը պու հաֆթա գիյարէթ էտիպ, անըն իքմալը իչիւն փարայս պէօյլք ինթիլաճ պուլունտուղունու կէօրէրէք 5,000 տօլար (1,000 ինլ. լիրա) իանէ էյլէմիշ տիր: Քէզալիք Բօպլիթ զօլէճին պինաճա ինթիլաճլարընը կէօրէրէք անա տախի պէօյլք պիր մէպլաղ իանէ էյլէմիշ տիր:

Միսիս ի մեռուլ վէ սահիպ ի ինթիլապ
Յ. Գ. Գրիգորեան

Կ. Վ. Մ. ԲԵՇԵՆԱՆ ՄԱԹՊԱՍՈՐ

Տէրխաստք, Մահմաճ փաչա, Քիւրճի խան Նօ. 32—34

Ի Ն Հ Ա Թ

ՄԵՅԵԱՀԱԹ ԻԹՄԵՔ ԻՍԹԵՔԵՆԼԵՔԻ

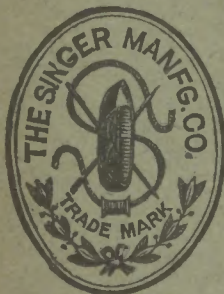
Լիվրվուլ, Հալի, Թրիքսթ, Նափոլի, Մարսիլիա
վե Փաքաա քաղաքներու

Ամերիգա, Գալապոս, Պուերտո Սպրիտ, Պուերտո Ռիկո, Գոլոմպո
վե Կալիպաթ, Ալպարալիա, Ձին վե ճափոնիայա

Սէյր ու սէֆէր էյէյէն միւշթէհէր վե էմին Գիւ-
նրո Լայն, Հուայր Սրաւ Լայն, Գեհէիքն Լ.
սիֆիք, Փէնիսիւլը Օրիէնթը, ձէն. Թրանսաթ-
լանթիք, Թրանսաթ Մարիթիմ, Անգլի Լայն,
Ճագր Լայն վե սաիր ինկիլիզ, Յրանսըզ վե էմին
գոմիանիալարըն վափորլարընտա սէյեհաճաթ էթմէք
նիյէթինտէ օլուպ, վափոր վե օրնէնիֆէր պիլէթէր
սաթուս ալմադ եախոտ պու ճիհէթէրճէ Թահրիէն
սո ճէֆաճէն սալիւմաթ էլտէ էթմէք իսթէյէն պըլ
ճիւլէ միւհթէրէմ վէվաթըն Տէրիսաաթէթտէ, Ղալա-
թաաա, Ձինիլ Րըթթըմ խանընտա, Յինճիւ գաթտա
ՅՈՎՀԱՆՆԻՍ Յ. ԱՃԼՄԵԱՆ էֆ.յէ միւրաճէաթ
էյէմէլէրի իլան վե Թալիսիյէ էտիլը: Միւսթագիմ օլ-
մայան պիր Թոդըմ աճէնիլէրին հիլէլէրի սէպէպին-
տէն իւլայար սէֆալէթ օլմամագ իլիւն հէր շէյտէն
էվլէլ պալատէրի տարէսէ միւրաճէաթ էթմէլէրի չօզ
ճախէլի օլուր: Մէքթուպ իլէ մալիւմաթ ալմադ իս-
թէյէնիլէրին լէֆֆէն 1 զը2.100 փուլ կէօնտէրմէլէրի
իճապ էտէր:

Ի Լ Ա Ն

ՀԵՐ ՇԵՀՐՏԷ ՇԻԻՊԷՍԻ ՎԱՐ ՏԸՐ

Սինկեր տիքիշ մաքինա-
լարը տիւնհանըն էն էյի
մաքինալարը օլուպ էվ իշ-
լէրի վե էրպապը սանապթ
իլիւն պի էմալ տըր:

Սալիթէլէրտէն սազընմագ
իլիւն պուրատա կէօսթէրի-
լէն ֆապրիգա մարգասընա
տիգգաթ օլունա:

ՄԻՆԵՔ ՏԻՖԻՆ ՎԱՐՏԱՐԱՐ ԶԻՐԷՔԻ

Մէմալիք ի Օսմանիյէ իլիւն իտարէ ի մէր-
քէզլիէօի՝ Տէր ի Սաաաթիլ, Պէյ օղու ճատտէի
Քէպիրտէ Նո. 343:

Մարաշտա Վաղը Մ. Թ. Գըղլար Գօլէճի.
1914 (Ալաֆ) Սեպ. 24 փէնչէնպիէ կիւնիւ
պէտ էյէյէճէք տիր: Մէքթէպիյէ գօլէճ տա-
րէսի իլիւն 1½ Լ. Օսմանի վե իտաաթի իլիւն 4
մլճ. օլուպ, Թաաիլիյէ 7 Լ. Օ. տիր: Պու մէպ-
լաղըն նըսֆը փէյինէն սէնէ պիտայէթինտէ վե
տիկէր նըսֆը փետր. իպթիտաաընտա թալէպ
օլունուր: Տէրս քիթապլարը գօլէճ թարաֆըն-
տան թէաարիք էտիլիպ, չալիրտանա քիրա
իլէ վէրիլըր:

Մուսիգա տէրսի ալանլար 1½ Լ. Օ., Մուսի-
գա վե փիանօ պիրլիքտէ ալանլար իսէ 2½ Լ.
Օ. թէտիյէ էտէրլէր: Պունտան մատա ալաթ վե
քիթապ քիրաաը իլիւն 1½ Լ. գատար պիր
միգտար փարա թալէպ օլունուր:

Կէլէճէք սէնէ իլիւն միւրաճէաթ էտէճէք
օլանլարըն պու սէնէ Յունիս 16 տան էվլէլ
միւրաճէաթ էթմէլէրի վե հէր թալէպէնիլ
պէրապէրինճէ՝ պուլունտուղու մէքթէպ լիյա-
սէթինտէն պիր տէ թալսիյէնամէ կէօնտէրմէսի
մաթիլուպ տըր:

Ձիյատէ մալիւմաթ ալմադ իսթէյէնիլէր ըէ-
իսէ Միսա Պէլէքլիյէ միւրաճէաթ էթմէլէր:

3—2

Գարրիէլ Խաապիւն իսմինտէ 37 սիննինտէ
պիր կէնճ Ամէրիգայա հիճրէթ էտիպ 4—5
սէնէ Նիւ Եօրգտա իգամէթ էթտիքտէն սօնրա
17 սէնէ էվլէլ Դանատայա կիթմիլ վե օրա-
տան օլ վաղթտան պէրու քէնտինտէն պիր
խապէր ալընմամը տըր: Պու զաթըն հայաթ-
աա օլուպ օլմատըղըն վե հայաթտա իսէ
պուլունտուղու մահալ վե էտրէսինի պիլէնիլ-
րին աթիտէքի էտրէսէ մալիւմաթ վէրմէլէրի
թէմէնի օլունուր: Պու պապտէ մալիւմաթ
վէրէնէ պիր հէտիյէ տախի վէրիլէճէք տիր:

Mr. Nazaret Panossian
617 Centre St.

Jamaica Plains.
Boston, Mass.
U. S. America

Միտքերի մասին. — Պար մուսու 20—20¹); Աֆոն գա-
պա լէ Պալլադէսի 177—218, Իւրիւս 230, Եօզրա-
մատէն 260—255: Թիֆթիլ Գօնիա, Սիւրիշիսար 14¹—15,
գապա 7¹), աւերի 11¹—12³), Գօնիս, Սիւլազ 13¹),
14, Ջիէ 16¹), 15³), Էնգարէ, Եօզրա 16¹), 16³),
Էսթիէշ, Բեօթաշէն, Գարաշ Լիսար, Պէյ փաղար Էշ-
թուլար 18¹), 18³), Բիթրէ 14—20, ձէճրի Եշիւր,
Էշիւր 5, Էսթիւի 14¹):